קונטרס צ'

מופץ ברכבות עותקים לאכסי הרבים לקראת חג הסוכות תשפ"ו

מלוקטים מתוך ספר

הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ עם הפירוש הנפלא מָתוֹק מִדְּבָשׁ

בעזרת השם יתברך

הקונטרס
ע"ל
באדיבות
סמא דחיי

מאמרי

וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶּךָ

מלוקטים מספר

הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ

מהתנא האלקי
רבי שמעון בר יוחאי ז"ע

עם הפירוש הנפלא

מָתוֹק מִדְּבַשׁ

מאת הגה"ק המקובל רבי דניאל פריש זצוקללה"ה

מופ"ץ ברבבות עותקים לזיכוי הרבים
לקראת חג הסוכות תשפ"ז

ושמחתם לפני ה' אלקיכם

כתב הרמב"ם בשלהי הלכות לולב (פ"ח, יב): אף על פי שכל המועדות מצוה לשמח בהם, **בחג הסוכות** היתה שם במקדש **שמחה יתירה** שנאמר **ושמחתם לפני ה' אלהיכ"ם שבעת ימים.** ולהלן שם (הלכה טו) כתב בהאי לישנא: **השמחה שישמח האדם בעשיית המצוה ובאהבת הא"ל שצוה בהן "עבודה גדולה היא"**, וכל המונע עצמו משמחה זו ראוי להפרע ממנו, שנאמר תחת אשר לא עבדת את ה' אלהי"ך **בשמחה ובטוב לבב...** וכל המשפיל עצמו ומקל גופו במקומות אלו, **הוא הגדול המכובד העובד מאהבה ...** ואין הגדולה והכבוד אלא **לשמוח לפני ה'** שנאמר והמלך דוד מפזז ומכרכר לפני ה'.

והחינוך במצוה שכ"ד העלה בתוך דבריו: **ימי החג הם ימי השמחה גדולה לישראל**, כי הוא עת אסיפת התבואות ופירות האילן בבית, ואז ישמחו בני אדם שמחה רבה, ומפני כך נקרא חג האסיף, **וציוה הא"ל לעמו לעשות לפניו חג באותו העת, לזכותם להיות עיקר השמחה לשמו יתברך**, ובהיות השמחה מושכת החומר (הגוף) הרבה, ומשכחת ממנו יראת אלקים בעת ההיא, ציוונו השם יתברך לקחת בין ידינו דברים המזכירים אותנו **כי כל שמחת לבנו לשמו ולכבודו**, והיה מרצונו להיות המזכיר מן המשמח, כמו שהעת **עת שמחה, כי צדק כל אמרי פיו, וידוע מצד הטבע כי ארבעת המינים כולם משמחי לב רואיהם.**

ועוד יש בארבעת מינים אלו ענין אחד שהן דומין לאברים היקרים שבאדם (ויקרא רבה, ל, תנחומא אמור י"ט): **שהאתרוג דומה ללב** שהוא משכן השכל, לרמז **שייעבוד בוראו בשכלו, והלולב דומה לשדרה** שהיא העיקר שבאדם, רמז **שיישר כל גופו לעבודתו ברוך הוא, וההדס דומה לעיניים** לרמז **שלא יתור אחר עיניו ביום שמחת לבו, והערבה דומה לשפתיים** שבהן יגמור האדם כל מעשהו בדיבור, לרמוז **שישים רסן בפיו ויכוין דבריו ויירא מהשם יתברך אף בעת השמחה.**

ובמצוה תפ"ח מענין שמחת הרגל כתב **החינוך** בשרשי המצוה: לפי **שהאדם נכון על ענין שצריך טבעו לשמוח לפרקים**, כמו שהוא צריך אל המזון על כל פנים, ואל המנוחה ואל השנה, ורצה הא"ל לזכותינו, אנחנו עמו וצאן מרעיתו, **וצונו לעשות השמחה לשמו למען נזכה לפניו בכל מעשינו**, והנה קבע לנו זמנים בשנה למועדים לזכר בהם הנסים והטובות אשר גמלנו, ואז **בעתים ההם צונו לכלכל החומר בדבר השמחה הצריכה אליו**, וימצא לנו **תרופה גדולה בהיות שובע השמחות לשמו ולזכרו**, כי המחשבה הזאת **תהיה לנו גדר לבל נצא מדרך הישר ... ונוהגת מצוה זו לענין השמחה בכל מקום ובכל זמן ...** וכל מעשיך יהיו לשם שמים.

והנה ידועים דברי רבינו **מוהרח"ו** זי"ע בריש ספר **שער הכוונות** שפותח בענין התפלה בשמחה בלש"ק: אסור לאדם להתפלל תפלתו בעצבון, ואם נעשה כך אין נפשו יכולה לקבל האור העליון הנמשך עליו בעת התפלה ... צריך להראות לפניו יתברך הכנעה גדלה באימה ויראה אמנם **תהיה בשמחה יתירה וגדולה ככל האפשר** כדמיון העבד המשמש את רבו בשמחה יתירה ואם משמשו בעצבות עבודתו נמאסת לפניו, וכמעט שעיקר המעלה והשלימות והשגת רוח הקודש תלויה בדבר זה **בין בעת תפילתו ובין כשעושה איזה מצוה** משאר המצות וכמ"ש בגמ' (ברכות ל:) מההוא דהוה קבדח טובא ואמר תפילין קא מנחנא, ואל תבוז לענין זה כי **שכרו גדול מאד.**

וביתר שאת נתבאר ענין השמחה של מצוה בספר הק' **באר מים חיים** (פ' משפטים בפסוק אם זרחה עליו השמש) וז"ל: וצוה – השי"ת – לעבדו בתורה ותפלה ומצות ומעשים טובים שכלם הם כתרי כתרים למלך הכבוד ברוך הוא וברוך שמו כמו שאמרו חז"ל (חגיגה יג: ובתוספות שם, ובשמות רבה כא, ד, זוה"ק בשלח נח.) ועיין שם שהאריכו איך שמלאכי מעלה הגדולים הנוראים נוטלין אותן **ועושין אותן עטרות וכתרים למלך** הכבוד ברוך הוא. ומה יענה האדם קרוץ מחומר, אם ישים זאת על לבו שמלך המלכים ב"ה וב"ש צוהו להכתיר אותו בכתר המלוכה כביכול, על ידי תפלתו ומעשים טובים שלו, הלא ודאי **רוחו ונשמתו אליו יאסוף באהבה ושמחה רבה ועצומה** בעת הכבוד הגדול שזיכהו בכך, ולא נתן כביכול העבודה הזאת **לשום מלאך ושרף ואופנים וחיות הקודש,** כי אם **אותו שבחר בו לעמוד לפניו לשרתו ולברך בשמו ודאי יפול על פניו מרוב השמחה והאהבה והאימה והיראה** ולזה אמר דוד (תהלים כה, א) **אליך ה' נפשי אשא,** פירוש, מה אתן לך בשביל שאנו אליך ה' **אין לי בביתי נכבד מנפשי והרי היא נתונה לך בעד זה.** מעתה עלינו להתעורר ולבקש מלפני אבינו האב הרחמן שיזכינו לחרות על לוח לבינו ולהחדיר בפנימיות נפשינו הדברים האלה כראוי ועל דרך המובא בספה"ק **בית אהרן** להרה"ק **מקארלין** זי"ע בריש התורות דראש השנה (דף קלא, טו"ד): **רק הכל בשמחה ובישוב הדעת, כי ע"י שמחה המוח מזוכך ועיקר התשובה ע"י מוח זך,** ובעמדינו בעשיית זכר למקדש **בשמחת בית השואבה** שאמרו חז"ל שמשם שואבין רוח הקודש והתרוממות התשובה מתוך שמחה כנודע, נזכה כולנו לעבדו ית"ש בשמחה ובטוב לבב מרוב כל בגו"ר, ובישועת ישראל בקרוב ובמהרה דידן אנס"ו.

כָּל עֲבוֹדָה לְהשי"ת צְרִיכָה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה

פָּתַח רַבִּי יְהוּדָה וְאָמַר (תהלים ק ב) **עִבְדוּ אֶת יהו"ה בְּשִׂמְחָה וְגוֹ',**
עִבְדוּ אֶת יהו"ה בְּשִׂמְחָה, הָכִי אוֹלִיפְנָא, דְּכָל פּוּלְחָנָא
דְּבָעֵי בַּר נָשׁ לְמִפְלַח לְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בָּעֵי בְּחֶדְוָותָא בִּרְעוּתָא
דִּלְבָּא, בְּגִין דְּיִשְׁתְּכַח פּוּלְחָנֵיהּ בְּשְׁלִימוּ [וכו'].

בְּמַאי אִתְתַּקַּן, בְּהַנְהוּ כָּהֲנֵי וְלֵיוָאֵי, דְּהָא אִינּוּן אַשְׁלִימוּ שְׂמְחָה
וּרְנָנָה בְּגִינֵיהּ.

מָתוֹק מִדְּבַשׁ

מַאֲמָר "כָּל עֲבוֹדָה לְהשי"ת צְרִיכָה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה" בו מפורש שכל דבר עבודה להקב"ה צריך להיות בשמחה מעמקי הלב והנפש בהשתתפות עם הגוף ורק כך תהא העבודה בשלימות וכן גם התפלה תהיה בכונה ובשמחה שאז היא נחשבת כגוף עם הנשמה.

(מקור המאמר מזהר פרשת ויקרא דף ח ע"ב-ע"ג ובמיוחד כרך י עמ' עט-פג)

פָּתַח רַבִּי יְהוּדָה וְאָמַר הִתְחִיל לְפָרֵשׁ
מַה שֶּׁכָּתוּב **עִבְדוּ אֶת יהו"ה**
בְּשִׂמְחָה בֹּאוּ לְפָנָיו בִּרְנָנָה, וּמְפָרֵשׁ
עִבְדוּ אֶת יהו"ה בְּשִׂמְחָה, הָכִי
אוֹלִיפְנָא כָּךְ לִמְּדָנוּ, **דְּכָל פּוּלְחָנָא**
דְּבָעֵי בַּר נָשׁ לְמִפְלַח לְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא כִּי כָּל עֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה שֶׁצָּרִיךְ הָאָדָם
לַעֲבֹד לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, **בָּעֵי בְּחֶדְוָותָא**
בִּרְעוּתָא דִּלְבָּא צְרִיכָה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה
וּבִרְצוֹן הַלֵּב, **בְּגִין דְּיִשְׁתְּכַח פּוּלְחָנֵיהּ**
בְּשְׁלִימוּ כְּדֵי שֶׁתִּהְיֶה עֲבוֹדָתוֹ בִּשְׁלֵמוּת,
כְּלוֹמַר שֶׁתִּהְיֶה תְּפִלָּתוֹ מֵעִמְקֵי הַלֵּב וְהַנֶּפֶשׁ
הַמִּשְׁתַּתֶּפֶת עִם הַגּוּף, וְאִם אֵין תְּפִלָּתוֹ
בְּשִׂמְחָה הִיא תְּפִלָּה בְּלֹא כַּוָּנָה, שֶׁהִיא
כְּגוּף בְּלֹא נְשָׁמָה [וכו'].

בְּמַאי אִתְתַּקַּן אֶלָּא בַּמֶּה נִתְקַן הַשִּׂמְחָה
וְהָרְנָנָה שֶׁצְּרִיכִים לִהְיוֹת בַּעֲבוֹדַת
הַקָּרְבָּן, וְאָמַר שֶׁהֵם נִתְקָנִים **בְּהַנְהוּ**
כָּהֲנֵי וְלֵיוָאֵי עַל יְדֵי הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם,
דְּהָא אִינּוּן אַשְׁלִימוּ שְׂמְחָה וּרְנָנָה
בְּגִינֵיהּ כִּי הֵם מַשְׁלִימִים אֶת הַשִּׂמְחָה
וְהָרְנָנָה בִּשְׁבִילוֹ.

וּמְפָרֵשׁ **שִׂמְחָה בְּכָהֲנָא אִתְקְיָים**
הַשִּׂמְחָה מִתְקַיֶּמֶת עַל יְדֵי הַכֹּהֵן,
בְּגִין דְּהוּא רְחִיקָא מִן דִּינָא תָּדִיר

שִׂמְחָה בְּכָהֲנָא אִתְקַיָּים, בְּגִין דְּהוּא רְחִיקָא מִן דִּינָא תָּדִיר, וְכָהֲנָא בָּעֵי לְאִשְׁתַּכְּחָא תָּדִיר בְּאַנְפִּין נְהִירִין, חָדָאן יַתִּיר מִכָּל עַמָּא, דְּהָא כְּתִיב דְּיִלְיָה גָּרִים.

רְנָנָה בְּלֵיוָאֵי, וְהָכִי הוּא, דְּהָא לֵיוָאֵי מְשַׁתְּכְּחֵי עַל שִׁיר לְעָלְמִין, כְּמָה דְּאוֹקְמוּהּ.

וְאִלֵּין קָיְימִין (דף ח ע"ב) **עֲלֵיהּ, וּבֵיהּ אִשְׁתְּלִים פּוּלְחָנָא לְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כָּהֲנָא קָאֵים עֲלֵיהּ, וְכַוָּון מִילִּין בְּחֶדְוָותָא בִּרְעוּתָא, לְיַחֲדָא שְׁמָא קַדִּישָׁא כִּדְקָא יָאוּת, וְלֵיוָאֵי בְּשִׁיר, כְּדֵין**

מָתוֹק מִדְּבָשׁ

לְפִי שֶׁהוּא רָחוֹק תָּמִיד מִן הַדִּין כִּי שָׁרְשׁוֹ בְּמִדַּת הַחֶסֶד, עַד שֶׁגַּם שְׁחִיטַת הַקָּרְבָּן, הָיָה זָר שׁוֹחֵט, **וְכָהֲנָא בָּעֵי לְאִשְׁתַּכְּחָא תָּדִיר בְּאַנְפִּין נְהִירִין חָדָאן יַתִּיר מִכָּל עַמָּא** וְכֹהֵן צָרִיךְ לִהְיוֹת תָּמִיד בְּפָנִים מְאִירוֹת וּשְׂמֵחוֹת יוֹתֵר מִכָּל שְׁאָר הָעָם, **דְּהָא כְּתִיב דְּיִלְיָה גָּרִים** כִּי הַכָּתוּב שֶׁלּוֹ שֶׁהוּא מִדַּת הַחֶסֶד, שֶׁבּוֹ אֲחוּזִים הַכֹּהֲנִים גּוֹרֵם לוֹ הַשִּׂמְחָה, כִּי הַחֶסֶד מְקַבֵּל תָּמִיד מִדַּת הַשִּׂמְחָה מֵהַבִּינָה.

וּמִמְּשִׁיךְ דִּבְרָיו וְאָמַר כִּי **רְנָנָה בְּלֵיוָאֵי** הָרְנָנָה מִתְקַיֶּמֶת עַל יְדֵי הַלְוִיִּם, **וְהָכִי הוּא** וְכָךְ רָאוּי לִהְיוֹת, **דְּהָא לֵיוָאֵי מְשַׁתְּכְּחֵי עַל שִׁיר לְעָלְמִין** כִּי הַלְוִיִּם נִמְצָאִים לְעוֹלָם עַל הַשִּׁיר וְעַל יְדֵי זֶה הָיוּ מַמְתִּיקִים אֶת דִּינֵי הַגְּבוּרָה **כְּמָה דְּאוֹקְמוּהּ** כְּמוֹ שֶׁבֵּאֲרוּ הַחֲבֵרִים בְּמָקוֹם אַחֵר.

וְאִלֵּין קָיְימִין (דַּף ח ע"ב) **עֲלֵיהּ** וְאֵלּוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם עוֹמְדִים עַל הַקָּרְבָּן, **וּבֵיהּ אִשְׁתְּלִים פּוּלְחָנָא לְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא** וְעַל יְדֵי הַקָּרְבַּת הַקָּרְבָּן נִשְׁלֶמֶת הֲעֲבוֹדָה לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, כִּי **כָּהֲנָא קָאֵים עֲלֵיהּ וְכַוָּון מִילִּין בְּחֶדְוָותָא בִּרְעוּתָא** הַכֹּהֵן עוֹמֵד עַל הַקָּרְבָּן וּמְכַוֵּן דְּבָרִים בְּשִׂמְחָה וּבְרָצוֹן, **לְיַחֲדָא שְׁמָא קַדִּישָׁא כִּדְקָא יָאוּת** לְהַיּוֹת כְּדֵי לְיַחֵד אֶת הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ כָּרָאוּי לִהְיוֹת, **וְלֵיוָאֵי בְּשִׁיר** וְהַלְוִיִּם בְּשִׁיר, **כְּדֵין כְּתִיב** עַל זֶה נֶאֱמַר **דְּעוּ כִּי יהו"ה הוּא אֱלֹהִי"ם, דָּא הוּא**

כְּתִיב, (דב׳ פסוק ג) **דְּעוּ כִּי יהו״ה הוּא אֱלֹהִי״ם, דָּא הוּא קָרְבָּן, לְקָרְבָא רַחֲמֵי בְּדִינָא וּמְתַבָּסָם כֻּלָּא.**

הַשְׁתָּא דְּלָא אִשְׁתְּכַח קָרְבְּנָא, מַאן דְּחָטֵי קַמֵּי מָארֵיהּ, וְתָב לְגַבֵּיהּ, וַדַּאי בִּמְרִירוּ דְּנַפְשָׁא בַּעֲצִיבוּ בִּבְכְיָה בְּרוּחַ תְּבִירָא, הֵיאַךְ אוֹקִים שִׂמְחָה וּרְנָנָה, הָא לָא אִשְׁתַּכָּחוּ גַּבֵּיהּ.

אֶלָּא הָכִי אוֹקְמוּהּ, דְּתוּשְׁבְּחָן דְּמָארֵיהּ, וְחֶדְוָותָא דְּאוֹרַיְיתָא, וּרְנָנָה דְּאוֹרַיְיתָא, דָּא הוּא שִׂמְחָה וּרְנָנָה.

מָתוֹק מִדְּבַשׁ

קָרְבָּן לְקָרְבָא רַחֲמֵי בְּדִינָא זֶהוּ קָרְבָּן לְקָרֵב רַחֲמִים בַּדִּין, **וּמְתַבָּסָם כֻּלָּא** וְאָז הַכֹּל מִתְבַּשֵּׂם וְנִמְתָּק, כִּי הַשֵּׁם הוי״ה שֶׁהוּא רַחֲמִים מַמְתִּיק אֶת שֵׁם הָאֱלֹהי״ם שֶׁהוּא דִּין, עַד שֶׁמִּתְהַפֵּךְ לְרַחֲמִים.

וְשָׂאַל **הַשְׁתָּא** עַתָּה שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ חָרוּב, **דְּלָא אִשְׁתְּכַח קָרְבְּנָא** שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְהַקְרִיב קָרְבָּן, **מַאן דְּחָטֵי קַמֵּי מָארֵיהּ וְתָב לְגַבֵּיהּ** מִי שֶׁחָטָא לִפְנֵי קוֹנוֹ וְשָׁב בִּתְשׁוּבָה אֵלָיו, **וַדַּאי בִּמְרִירוּ דְּנַפְשָׁא בַּעֲצִיבוּ בִּבְכְיָה בְּרוּחַ תְּבִירָא** וַדַּאי צָרִיךְ לִהְיוֹת בִּמְרִירוּת הַנֶּפֶשׁ בְּעַצְבוּת וּבִבְכִיָּה וּבְרוּחַ נִשְׁבָּרָה, **אִם כֵּן הֵיאַךְ אוֹקִים שִׂמְחָה וּרְנָנָה** אֵיךְ מְקַיֵּם שִׂמְחָה וּרְנָנָה הַצְּרִיכִים לַעֲבוֹדַת ה׳, כִּי תְּשׁוּבָה הִיא אַחַת מִמִּצְוֹת ה׳ שֶׁצְּרִיכִים לְקַיְּמָהּ בְּשִׂמְחָה, וְעִקַּר הַתְּשׁוּבָה הִיא לִדְאֹג וּלְהִתְעַצֵּב עַל עֲוֹנוֹתָיו, אִם כֵּן אֵיךְ יָכוֹל הָאָדָם לְקַיֵּם מִצְוָה זוֹ בְּשִׂמְחָה, **הָא לָא אִשְׁתַּכָּחוּ גַּבֵּיהּ** הֲרֵי לֹא נִמְצָאִים שִׂמְחָה וּרְנָנָה עִמּוֹ.

וּמְתָרֵץ וְאָמַר **אֶלָּא הָכִי אוֹקְמוּהּ** אֶלָּא כָּךְ פֵּרְשׁוּ הַחֲבֵרִים, **דְּתוּשְׁבְּחָן דְּמָארֵיהּ וְחֶדְוָותָא דְּאוֹרַיְיתָא וּרְנָנָה דְּאוֹרַיְיתָא** כִּי כְּשֶׁמְּשַׁבְּחִים אֶת קוֹנוֹ וְשָׂמֵחַ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה וְלוֹמֵד אֶת הַתּוֹרָה בְּרִנָּה, **דָּא הוּא שִׂמְחָה וּרְנָנָה** זֶהוּ הַשִּׂמְחָה וְהָרִנָּה הַצְּרִיכִים לַעֲבוֹדַת ה׳, כְּלוֹמַר לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם דּוֹאֵג בְּקִרְבּוֹ עַל עֲוֹנוֹתָיו, אֲבָל בִּהְיוֹתוֹ עוֹסֵק בְּשִׂבְחָיו שֶׁל מָקוֹם וּבִלְמוּד הַתּוֹרָה אָז צָרִיךְ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה וּבָנגוּן וְקוֹל עָרֵב, וּבָזֶה מְקַיֵּם שִׂמְחָה וּרְנָנָה בְּשִׂמְחַת לִבּוֹ בַּתּוֹרָה.

הַשִּׂמְחָה בָּעֲבוֹדָה מַמְשִׁיכָה שִׂמְחָה עֶלְיוֹנָה מֵהַשְׂכִּינָה

כְּגַוְונָא דָּא (מהלים ק ב) **עִבְדוּ אֶת יהו״ה בְּשִׂמְחָה, חֶדְוָה דְּבַר נָשׁ מָשִׁיךְ לְגַבֵּיהּ חֶדְוָה אַחֲרָא עִלָּאָה, הָכִי נָמֵי הַאי עָלְמָא תַּתָּאָה, כְּגַוְונָא דְּאִיהִי אִתְעָרַת הָכִי אַמְשִׁיךְ מִלְּעֵילָּא.**

ע״י הַשִּׂמְחָה בְּשַׁבָּת ויו״ט יְהֵא לְאָדָם חֵלֶק לעוה״ב

וְשָׂבַחְתִּי אֲנִי אֶת הַשִּׂמְחָה אֲשֶׁר אֵין טוֹב לָאָדָם תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ

מָתוֹק מִדְּבַשׁ

מַאֲמָר ״הַשִּׂמְחָה בָּעֲבוֹדָה מַמְשִׁיכָה שִׂמְחָה עֶלְיוֹנָה מֵהַשְׂכִּינָה״

יבואר בו ענין הפלגת העבודה לפני השי״ת בשמחה שבכוחה לעורר את השכינה התחתונה להמשיך שמחה ושפע מלמעלה, מבחינת הבינה.

(מקור המאמר מזהר פרשת תצוה דף קפד ע״ב ובציפורינו כרך ג עמ׳ סד)

כְּגַוְונָא דָּא כְּעֵין זֶה כָּתוּב **עִבְדוּ אֶת יהו״ה בְּשִׂמְחָה** פֵּרוּשׁ אִם הָאָדָם עוֹבֵד אֶת ה׳ בְּשִׂמְחָה, אָז **חֶדְוָה דְּבַר נָשׁ מָשִׁיךְ לְגַבֵּיהּ חֶדְוָה אַחֲרָא עִלָּאָה** שִׂמְחַת הָאָדָם מַמְשֶׁכֶת אֵלָיו הַמּוֹסִיפִים בָּהּ שִׂמְחָה, כָּךְ הִיא מַמְשֶׁכֶת שִׂמְחָה עֶלְיוֹנָה אַחֶרֶת מֵהַשְׂכִּינָה, **הָכִי נָמֵי הַאי עָלְמָא תַּתָּאָה כְּגַוְונָא דְּאִיהִי אִתְעָרַת, הָכִי אַמְשִׁיךְ מִלְּעֵילָּא** כְּמוֹ שֶׁהִיא מִתְעוֹרֶרֶת עַל יְדֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל [הַשְׂכִּינָה] כְּמוֹ כֵן הַמַּלְכוּת מִתְעוֹרֶרֶת עַל יְדֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שִׂמְחָה וְשֶׂפַע מִלְּמַעְלָה מֵהַבִּינָה.

מַאֲמָר ״ע״י הַשִּׂמְחָה בְּשַׁבָּת ויו״ט יְהֵא לְאָדָם חֵלֶק לעוה״ב״ בו נתגלה לפנינו עוצם קדושת השמחה בשבת ויום טוב שאז יש שמחה בעליונים, ועל ידי זה זוכה האדם שיהא לו חלק לעולם הבא

(מקור המאמר מזהר פרשת פקודי בהיכלות דקדושה דף רנה ע״ב ובציפורינו כרך ט עמ׳ תיז)

כְּתִיב וְשָׂבַחְתִּי אֲנִי אֶת הַשִּׂמְחָה אֲשֶׁר אֵין טוֹב לָאָדָם תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ

מְשַׁבֵּחַ אֲנִי אֶת עִנְיַן הַשִּׂמְחָה, הַיְינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה, **כִּי אִם לֶאֱכוֹל**

כִּי אִם לֶאֱכוֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׁמוֹחַ וְהוּא יִלְוֶנּוּ בַּעֲמָלוֹ יְמֵי חַיָּיו אֲשֶׁר נָתַן לוֹ הָאלהי״ם תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ.

וְשִׂמְחָתִי אֲנִי אֶת הַשִּׂמְחָה, וְכִי שְׁלֹמֹה מַלְכָּא מְשַׂבַּח דָּא.

אֶלָּא וְשִׂמְחָתִי אֲנִי אֶת הַשִּׂמְחָה, דָּא חֶדְוָותָא דְּמַלְכָּא קַדִּישָׁא בְּזִמְנָא דְּאִיהוּ שָׁלְטָא, בְּשַׁבְּתָא וּבְיוֹמִין טָבִין, דְּמִכָּל עוֹבָדִין טָבִין דְּבַר נָשׁ עָבִיד, אֵין טוֹב לָאָדָם תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ, כִּי אִם לֶאֱכוֹל וְלִשְׁתּוֹת, וּלְאַחְזָאָה חֶדְוָותָא סִטְרָא, בְּגִין דִּיהֵא לֵיהּ חוּלָקָא לְעָלְמָא דְּאָתֵי.

מָתוֹק מִדְּבָשׁ

וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׁמוֹחַ כִּי הָאֲכִילָה וְהַשְּׁתִיָּה מְבִיאִים אֶת הַשִּׂמְחָה, **וְהוּא יִלְוֶנּוּ** וְהַשִּׂמְחָה תִּתְחַבֵּר עִמּוֹ, **בַּעֲמָלוֹ** בְּעֵת אֲשֶׁר יַעֲמֹל, כֹּל **יְמֵי חַיָּיו אֲשֶׁר נָתַן לוֹ הָאלהי״ם** לִחְיוֹת **תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ,** פֵּרוּשׁ בָּזֶה הָעוֹלָם, וְאַל יִצְטַעֵר בְּטֹרַח הֶעָמֵל. (מְצוּדוֹת).

וּמְפָרֵשׁ וְאָמַר, מַה שֶּׁכָּתוּב **וְשִׂמְחָתִי אֲנִי אֶת הַשִּׂמְחָה,** שׁוֹאֵל **וְכִי שְׁלֹמֹה מַלְכָּא מְשַׂבַּח דָּא** וְכִי שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ מְשַׁבֵּחַ אֶת שִׂמְחַת תַּעֲנוּגֵי עוֹלָם הַזֶּה.

וּמְתָרֵץ וְאָמַר **אֶלָּא וְשִׂמְחָתִי אֲנִי אֶת הַשִּׂמְחָה** אֵין הַכַּוָּנָה עַל שִׂמְחַת תַּעֲנוּגֵי עוֹלָם הַזֶּה, אֶלָּא **דָּא חֶדְוָותָא דְּמַלְכָּא קַדִּישָׁא** זֶה הוּא הַשִּׂמְחָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, **בְּזִמְנָא דְּאִיהוּ שָׁלְטָא בְּשַׁבְּתָא וּבְיוֹמִין טָבִין** בִּזְמַן שֶׁהוּא שׁוֹלֵט, דְּהַיְינוּ בְּשַׁבָּתוֹת וּבְיָמִים טוֹבִים, שֶׁאָז יֵשׁ שִׂמְחָה לְמַעְלָה, וְאָז צָרִיךְ לֶאֱכוֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׁמוֹחַ לְמַטָּה, **דְּמִכָּל עוֹבָדִין טָבִין דְּבַר נָשׁ עָבִיד** כִּי מִכָּל הַמַּעֲשִׂים טוֹבִים שֶׁאָדָם עוֹשֶׂה בָּעוֹלָם הַזֶּה בְּמַעֲשִׂים גַּשְׁמִיִּים שֶׁל הַגּוּף, **אֵין טוֹב לָאָדָם תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ, כִּי אִם לֶאֱכוֹל וְלִשְׁתּוֹת** דְּהַיְינוּ **וּלְאַחְזָאָה חֶדְוָותָא בְּהַהוּא זִמְנָא** (ס״ג סמק״מ) לֶאֱכוֹל סְעוּדוֹת שַׁבָּת, וּלְהַרְאוֹת שִׂמְחָה בַּזְּמַן הַהוּא, כִּי שִׂמְחַת שַׁבָּת וְיוֹם טוֹב מִתְפַּשֶּׁטֶת עַל כָּל יִשְׂרָאֵל, עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ, (וּמִי שֶׁמִּתְעַצֵּב חַס וְשָׁלוֹם בְּשַׁבָּת וְיוֹם טוֹב הוּא פּוֹגֵם בְּזוֹ הַשִּׂמְחָה), **בְּגִין דִּיהֵא לֵיהּ חוּלָקָא לְעָלְמָא דְּאָתֵי** כִּי עַל יְדֵי שִׂמְחַת שַׁבָּת וְיוֹם טוֹב יִהְיֶה לוֹ חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא.

אֵין שִׂמְחָה לְיִשְׂרָאֵל אֶלָּא עִם הקב"ה

שִׁירוּ לַיהו"ה שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ מִקְצֵה הָאָרֶץ וְגוֹמֵר, כַּמָּה חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל קַמֵּי קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּחֶדְוָה דִּלְהוֹן וְתוּשְׁבַּחְתָּא דִּלְהוֹן לָאו אִיהוּ אֶלָּא (ס"א לְשַׁתְּפָא לְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ בְּהוּ דְּהָכִי וְכוּ') **בֵּיהּ, דְּהָכִי תָּנֵינָן, כָּל חֶדְוָה דְּיִשְׂרָאֵל דְּלָא מִשְׁתַּתְּפֵי בָּהּ לְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא** (וּשְׁכִינְתֵּיהּ), **לָאו אִיהוּ חֶדְוָה [וכו'].**

מָתוֹק מִדְּבָשׁ

מַאֲמָר "אֵין שִׂמְחָה לְיִשְׂרָאֵל אֶלָּא עִם הקב"ה" מתחוור בו ענין השמחה האמיתית המרגינה את האדם במעמקי לבבו שמתקיים אך ורק כאשר משתף את הקב"ה ושכינתו בשמחה שלו.

(מקור המאמר מהר פרשת פנחס דף ריט ע"ג וביאורינו כאן יד עמ' לד-לה)

שִׁירוּ לַיהו"ה שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ מִקְצֵה הָאָרֶץ וְגוֹמֵר הִנֵּה בְּהֶמְשֵׁךְ מַאֲמָר הַבָּא אֵינוֹ מִפְרָשׁ פָּסוּק זֶה, אֶלָּא שֶׁיּוֹצֵא מֵהַמַּאֲמָר שֶׁכָּךְ פֵּרוּשׁוֹ, "שִׁירוּ לַה' שִׁיר חָדָשׁ" שֶׁבְּעֵת שִׂמְחָתֵנוּ לֹא נָשִׁיר בִּשְׁבִיל הֲנָאָתֵנוּ, אֶלָּא נָשִׁיר לַה' שִׁיר חָדָשׁ עַל גְּאֻלָּתֵנוּ, כִּי אֵין שִׂמְחָה לְיִשְׂרָאֵל אֶלָּא עִם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְהַקְּדִים בְּשִׂבְחָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְאָמַר כִּי **כַּמָּה חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל קַמֵּי קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא** כַּמָּה אֲהוּבִים יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, **דְּחֶדְוָה דִּלְהוֹן וְתוּשְׁבַּחְתָּא דִּלְהוֹן לָאו אִיהוּ אֶלָּא בֵּיהּ** שֶׁהַשִּׂמְחָה שֶׁלָּהֶם וְהַתִּשְׁבָּחוֹת שֶׁלָּהֶם אֵינָם אֶלָּא עִם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, רְצוֹנוֹ לוֹמַר אִם עוֹשִׂים סְעוּדַת נִשּׂוּאִין אוֹ סְעוּדַת בְּרִית מִילָה וְכַיּוֹצֵא, מְזַמְּנִים עֲנִיִּים לִסְעוּדָתָם, וְשָׁרִים שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְנִזְהָרִים בִּסְעוּדָתָם מִקַּלּוּת רֹאשׁ, **דְּהָכִי תָּנֵינַן** כִּי כָּךְ לָמַדְנוּ, **כָּל חֶדְוָה דְּיִשְׂרָאֵל** כָּל שִׂמְחָה שֶׁעוֹשִׂים יִשְׂרָאֵל, **דְּלָא מִשְׁתַּתְּפֵי בָּהּ לְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ** שֶׁאֵינָם מְשַׁתְּפִים בָּהּ אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וּשְׁכִינָתוֹ, **לָאו אִיהוּ חֶדְוָה** לֹא נִקְרָא שִׂמְחָה אֶלָּא הוֹלֵלוּת [וכו'].

וּמְנָלָן דְּאִית לוֹן לְיִשְׂרָאֵל לְשַׂתְּפָא לְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ בְּחֶדְוָה דִּלְהוֹן, (נ״א בְּגִין דִּלָּאו אִיהוּ חֶדְוָה אֶלָּא בְּשׁוּתָּפוּת דִּילֵיהּ מֵאִלֵּין), **דִּכְתִיב** (פס קמט ג) **יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעוֹשָׂיו, הַהִיא חֶדְוָה דְּיִשְׂרָאֵל לָאו אִיהוּ אֶלָּא בְּעוֹשָׂיו.**

הַשְּׁכִינָה נִקְרֵאת שִׂמְחָה

שִׂמְחָה דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, וְשִׂמְחָה הָא אוֹקְמוּהּ, כְּדִכְתִיב (ישעיה מ יג) **כִּי בְשִׂמְחָה תֵּצֵאוּ וְגוֹ׳, וּזְמִינִין יִשְׂרָאֵל לְנָפְקָא מִן גָּלוּתָא בְּהַאי שִׂמְחָה, וּמַאן אִיהִי, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, וְעַל דָּא עַבְדוּ אֶת יהו״ה בְּשִׂמְחָה.**

מָתוֹק מִדְּבַשׁ

וּמְנָלָן דְּאִית לוֹן לְיִשְׂרָאֵל לְשַׂתְּפָא לְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ בְּחֶדְוָה דִּלְהוֹן וּמִנַּיִן לָנוּ שֶׁיֵּשׁ לְיִשְׂרָאֵל לְשַׁתֵּף אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וְאֶת שְׁכִינָתוֹ בַּשִּׂמְחָה שֶׁלָּהֶם, כְּגוֹן אִם נָשָׂא אִשָּׁה אוֹ מָל אֶת בְּנוֹ, **דִּכְתִיב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעוֹשָׂיו** וּמְפָרֵשׁ **הַהִיא חֶדְוָה דְּיִשְׂרָאֵל לָאו אִיהוּ אֶלָּא בְּעוֹשָׂיו** הַשִּׂמְחָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל אֵינָהּ אֶלָּא עִם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁעָשָׂה וּבָרָא אֶת הָאָדָם.

מַאֲמָר ״הַשְּׁכִינָה נִקְרֵאת שִׂמְחָה״ בו מתגלה לפנינו דבר נשגב מאד שהכינוי להשכינה הקדושה הוא ענין השמחה והעבודה לפני השי״ת צריכה להיות בשמחה עם השכינה אשר בזה יזכו ישראל לצאת מן הגלות בקרוב.

(מקור סמ״מ מזהר פרשת ויקרא דף ח ע״ב ובכיאורינו כרך י עמ׳ פג)

שִׂמְחָה דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שִׂמְחָה נִקְרֵאת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא **מִן גָּלוּתָא בְּהַאי שִׂמְחָה** שֶׁצְּתִידִים יִשְׂרָאֵל לָצֵאת מִן הַגָּלוּת בְּזוֹ הַשִּׂמְחָה, **וּמַאן אִיהִי, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל** וּמִי הִיא הַשִּׂמְחָה, וְאָמַר הִיא הַשְּׁכִינָה, **וְעַל דָּא** וְעַל זֶה נֶאֱמַר **עַבְדוּ אֶת יהו״ה בְּשִׂמְחָה** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁלֹּא

כִּדְכְתִיב כִּי בְשִׂמְחָה תֵּצֵאוּ וְגוֹ׳, וּזְמִינִין יִשְׂרָאֵל לְנָפְקָא שֶׁפֵּרוּשׁוֹ

כֹּחוֹת הסט"א עֲמֵלִים לִמְנֹעַ הַשִּׂמְחָה בְּעֵת לְמוּד הַתּוֹרָה וְקִיּוּם הַמִּצְוֹת

נָפְקִין כַּמָּה אֶלֶף וְכַמָּה רִבְבָן, וְכֻלְּהוּ נָפְקֵי וְשָׁארָן עֲלַיְיהוּ דְּבְנֵי נָשָׁא אינון דְּמִשְׁתַּדְּלִין בְּאוֹרַיְיתָא אוֹ דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּמִלֵּי דְּמִצְוָה וְאָזְלֵי בְּאָרְחָא דְּמִצְוָה, בְּגִין דְּיִתְעַצְּבוּן וְלָא יֶחֱדוּן בָּהּ, וּמִתְרִין אִלֵּין דָּחִיל מִשֶּׁה כַּד חָאבוּ יִשְׂרָאֵל וְנָחִית מִן טוּרָא.

מָתוֹק מִדְּבַשׁ

יְהֵיֶה הָעֲבוֹדָה אֶל הַשֵּׁם הוי"ה שֶׁהוּא אַלּוּף וְחַיָּב מִיתָה, אֶלָּא יְיַחֵד אֶת הַתִּפְאֶרֶת בְּלִי כְּנִיסָתוֹ עִם הַמַּלְכוּת הַתִּפְאֶרֶת הַנִּקְרָא הוי"ה עִם הַמַּלְכוּת [הַשְּׁכִינָה], שֶׁחַס וְשָׁלוֹם וֶה מַפְרִיד [הַשְּׁכִינָה] הַנִּקְרֵאת שִׂמְחָה

מַאֲמָר "כֹּחוֹת הסט"א עֲמֵלִים לִמְנֹעַ הַשִּׂמְחָה בְּעֵת לְמוּד הַתּוֹרָה וְקִיּוּם הַמִּצְוֹת" בו יתחוורו לפנינו דברים נוראים שאלפים ורבבות מלאכי חבלה יוצאים לשרות על האדם העוסק בתורה וקיום מצותיה, כדי שיתעצבו ולא יקיימו ציוויים בשמחה ומזה פחד משה רבינו ע"ה.

(מקור המאמר מהר פרשת פקודי דף רסד ע"ג וגיסורינו כרך ט עמ' תקמו)

נָפְקִין כַּמָּה אֶלֶף וְכַמָּה רִבְבָן מֵאֵלּוּ הַשֵּׁנִי רוּחוֹת א"ף וְחמ"ה יוֹצְאִים כַּמָּה אֶלְפִים וְכַמָּה רְבָבוֹת מַלְאֲכֵי חַבָּלָה, **וְכֻלְּהוּ נָפְקֵי וְשָׁארָן עֲלַיְיהוּ דְּבְנֵי נָשָׁא** וְכֻלָּם יוֹצְאִים וְשׁוֹרִים עַל בְּנֵי הָאָדָם **אינון דְּמִשְׁתַּדְּלִין בְּאוֹרַיְיתָא, אוֹ דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּמִלֵּי דְּמִצְוָה, וְאָזְלֵי בְּאָרְחָא דְּמִצְוָה** עַל אֵלּוּ שֶׁעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה, אוֹ שֶׁעוֹסְקִים בַּמִּצְוֹת, אוֹ שֶׁהוֹלְכִים בַּדֶּרֶךְ לְקַיֵּם אֵיזוֹ מִצְוָה, **בְּגִין דְּיִתְעַצְּבוּן וְלָא יֶחֱדוּן בָּהּ** כְּדֵי שֶׁיִּתְעַצְּבוּ וְלֹא יִשְׂמְחוּ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה וּבְקִיּוּם הַמִּצְוָה שֶׁעוֹסְקִים בָּהֶם, שֶׁצְּרִיכִים לְקַיְּמָם בְּשִׂמְחָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים יט ט) פִּקּוּדֵי ה' יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי לֵב. **וּמִתְרִין אִלֵּין דָּחִיל מִשֶּׁה כַּד חָאבוּ יִשְׂרָאֵל וְנָחִית מִן טוּרָא** וּמֵשֵׁנִי רוּחוֹת אֵלּוּ יָרֵא וּפָחַד מֹשֶׁה כְּשֶׁחָטְאוּ יִשְׂרָאֵל בָּעֵגֶל, וְרָאָה אוֹתָם בְּרִדְתּוֹ מִן הָהָר.

הַשָּׂמֵחַ עִם הַשְּׁכִינָה בְּיו"ט זוֹכֶה לְהֶאָרָה מֵהָעוֹה"ב

וְצָרִיךְ לְמֶחֱדֵי בָּהּ, הָדָא הוּא דִכְתִיב (פס פסוק יד) **וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶּךָ, דְּאִיהִי חֶדְוָא דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְקְרִיאַת, וּמַאן דְּאָזִיל לְמֶחֱמֵי לָהּ צָרִיךְ לְנָטְרָא גַּרְמֵיהּ מֵעֲצִיבוּ, דְּאִיהִי לִילִי"ת חַשׁוֹכָא עִצְבּוֹן שְׁאוֹל טְחוֹל [וכו'].**

אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ (דברים טז יז)**, דָּא שְׁכִינְתָּא עִלָּאָה, דַּעֲלָהּ אִתְּמַר**

מָתוֹק מִדְּבַשׁ

מַאֲמָר "הַשָּׂמֵחַ עִם הַשְּׁכִינָה בְּיו"ט זוֹכֶה לְהֶאָרָה מֵהָעוֹה"ב" למדנו בו דבר ההבטחה המרנינה את הלב והנפש שהשמח בשמחת הקב"ה ושכינתו ביו"ט ונזהר מאד מעצבות זוכה למתנה עליונה ונשגבה דהיינו להארה קדושה מבחינת הבינה שבסוד העולם הבא.

(מקור המאמר בתיקוני זהר תיקון כא דף נט ע"ג ובניעוריו כרך ג עמ' לנח-לנט)

וְצָרִיךְ לְמֶחֱדֵי בָּהּ וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד
לְשַׂמּוֹחַ עִם הַשְּׁכִינָה כְּשֶׁעוֹלֶה
לָרֶגֶל, **הָדָא הוּא דִכְתִיב** זֶהוּ שֶׁכָּתוּב
וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶּךָ דְּהַיְינוּ עִם הַשְּׁכִינָה
הַנִּקְרֵאת חַג, **דְּאִיהִי חֶדְוָא דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְקְרִיאַת** שֶׁהִיא נִקְרֵאת
שִׂמְחָתוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּעֵת
הַיִּחוּד, **וּמַאן דְּאָזִיל לְמֶחֱמֵי לָהּ**
לָבֵן מִי שֶׁהוֹלֵךְ לִרְאוֹת אֶת הַשְּׁכִינָה
בַּעֲלִיַּת הָרֶגֶל, **צָרִיךְ לְנָטְרָא גַּרְמֵיהּ**
מֵעֲצִיבוּ צָרִיךְ לִשְׁמֹר אֶת עַצְמוֹ
מֵעֲצְבוּת, **דְּאִיהִי לִילִי"ת חַשׁוֹכָא עִצְבּוֹן שְׁאוֹל טְחוֹל** כִּי הָעַצְבוּת
שָׁרְשָׁהּ הִיא מִלִּילִי"ת הַנִּקְרֵאת "חֹשֶׁךְ",
וְנִקְרֵאת "עִצָּבוֹן" כִּי הִיא מְבִיאָה אֶת
הָאָדָם לְעַצְבוּת, וְנִקְרֵאת שְׁאוֹל כִּי עַל
יְדֵי עַצְבוּת הִיא מַחֲטִיאָה אֶת הָאָדָם,
עַד שֶׁמּוֹרִידָה אוֹתוֹ לִ"שְׁאוֹל" שֶׁהוּא
מָדוֹר הַתַּחְתּוֹן שֶׁל הַגֵּיהִנֹּם [וכו']
אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ דְּהַיְינוּ כָּל אִישׁ כְּפִי
מַתְּנַת יָדוֹ, שֶׁמַּעֲלֶה לְמַעְלָה אֶת
הַמִּצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים שֶׁעָשָׂה בְּשִׂמְחָה
בְּסוֹד הַהִתְעוֹרְרוּת מִלְּמַטָּה, **דָּא שְׁכִינְתָּא עִלָּאָה** עַל יְדֵי זֶה הוּא מַמְשִׁיךְ
הָאָרַת הַשְּׁכִינָה הָעֶלְיוֹנָה שֶׁהִיא הַבִּינָה
לַמַּלְכוּת [הַשְּׁכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה], כִּי בְּיוֹם
טוֹב עִקַּר הַהֶאָרָה הִיא מְקֻבֶּלֶת מִן הַבִּינָה,
דַּעֲלָהּ אִתְּמַר שֶׁעַל הַבִּינָה נֶאֱמַר **מַתָּן**

(משלי כט יד) **מַתָּן בַּסֵּתֶר יְכַפֶּה אָף, בְּגִין דְּאִיהִי סְתִימָא, עוֹלָם הַבָּא קָרֵינַן לָהּ מַתָּנָה, וַעֲלָהּ אִתְּמַר יְשַׂמַּח מֹשֶׁה בְּמַתְּנַת חֶלְקוֹ, בְּגִין** (קהלת ג יג) **דְּמַתַּת אלהי"ם הִיא.**

הקב"ה לְיִשְׂרָאֵל: קַבְּלוּ פְּנֵי הַמּוֹעֲדִים בְּשִׂמְחָה וְעַל דָּא, לְכוּ אִתְחָזוּ לְזַמְנָא לְהוּ, וּלְתַקָּנָא קַמַּיְיהוּ חֶדְוָותָא וּסְעוּדָתָא, וּלְמֶחֱדֵי בְּהוּ.

מָתוֹק מִדְּבַשׁ

בַּסֵּתֶר יְכַפֶּה אָף הֵאָרוֹת הַבִּינָה שֶׁהִיא בַּסֵּתֶר כּוֹפֶה אֶת הָאַף וְהַדִּין, כִּי כָּל הַמְתָּקַת הַדִּינִים בְּשָׁרְשָׁם הוּא בַּבִּינָה, וּמַה שֶּׁכָּתוּב מַתָּן "בַּסֵּתֶר" **בְּגִין דְּאִיהִי סְתִימָא** לְפִי שֶׁהַבִּינָה הִיא סְתוּמָה, וְנִקְרֵאת **עוֹלָם הַבָּא** שֶׁהוּא עוֹלָם הַסָּתוּם וְהַנֶּעְלָם, שֶׁעָלָיו נֶאֱמַר (יְשַׁעְיָה סד ג) עַיִן לֹא רָאָתָה אלהי"ם זוּלָתֶךָ, וְלָכֵן **קָרֵינַן לָהּ מַתָּנָה** אָנוּ קוֹרְאִים אֶת הַבִּינָה "מַתָּנָה" כִּי שָׁם הָאוֹצָר שֶׁל מַתָּנַת חִנָּם, **וַעֲלָהּ אִתְּמַר יְשַׂמַּח מֹשֶׁה בְּמַתְּנַת חֶלְקוֹ** בַּמֶּה שֶׁקִּבֵּל בְּמַתָּנָה אֶת הַחֲמִשִּׁים שַׁעֲרֵי בִינָה, **בְּגִין דְּמַתַּת אלהי"ם הִיא** לְפִי שֶׁהֶאָרַת הַבִּינָה הַנִּקְרֵאת אלהי"ם חַיִּים, שֶׁהִיא סוֹד עוֹלָם הַבָּא, הִיא מַתַּת אלהי"ם לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל.

מַאֲמָר "הקב"ה לְיִשְׂרָאֵל: קַבְּלוּ פְּנֵי הַמּוֹעֲדִים בְּשִׂמְחָה" מתבאר בו פשט הציווי של השי"ת בתורה אשר תקראו אותם במועדם, דהיינו להזמין ולקבל פני המועדים בשמחה כמי שמזמין אורח אצלו שצריך לקבלו בפנים מאירות ובשמחה, ולכן אומר הקב"ה למלאכי מעלה שישראל יש להם הכח לקדש את המועדים מפני שהם דבקים בי, וכן מפני השתייכותם למקור קדוש עליון מאד.

(מקור הממאמר מוסבר פרטים ומאור דף נד ע"ב, ובביאורינו כרך יג עמ' תעז-תפ)

וְעַל דָּא וְעַל כֵּן [מִפְּנֵי חֵלֶק שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּמוֹעֲדָם, כְּלוֹמַר **לְכוּ אִתְחָזוּ לְזַמְנָא** בְּשֶׁפַּע הַמּוֹעֲדִים] אָמַר הַקָּדוֹשׁ **לְהוּ** לָכֶם רָאוּי לְזַמֵּן אֶת הַמּוֹעֲדִים בָּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אוֹתָם בְּקַבָּלַת פְּנֵיהֶם בְּשִׂמְחָה, **וּלְתַקָּנָא**

וּמַאן דְּמְזַמֵּן לְאַחֲרָא (ס״א לְאוֹרְחָא), **בָּעֵי לְאַחֲזָאָה לֵיהּ חֵידוּ, וְאַנְפִּין נְהִירִין, לְעַטָּרָא** (נ״א לְנַטָּרָא) **אוֹרְחֵיהּ דְּהַהוּא אוּשְׁפִּיזָא.**

לְמַלְכָּא דְּזַמִּין אוּשְׁפִּיזָא יַקִּירָא, אָמַר לִבְנֵי הֵיכְלֵיהּ, כָּל שְׁאָר יוֹמִין חֲוִיתוּן כָּל חַד וְחַד בְּבֵיתֵיהּ, דָּא עָבִיד עֲבִידְתֵּיהּ, וְדָא אָזִיל בִּסְחוֹרָתֵיהּ, וְדָא אָזִיל בְּחַקְלֵיהּ, בַּר הַהוּא יוֹמָא דִּילִי, דְּכֻלְכוֹן מִתְעָרִין (ס״א מִתְעַתְּדֵי) **בְּחֶדְוָותָא דִּילִי, הַשְׁתָּא זְמִינִית**

מָתוֹק מִדְּבַשׁ

קַמַּייהוּ חֶדְוָותָא וּסְעוּדָתָא וּלְתַקָּן לְפָנֵיהֶם שִׂמְחָה מִצַּד יֵין הַמְשַׂמֵּחַ שֶׁבַּבִּינָה, וּסְעוּדַת יוֹם טוֹב מִצַּד אַבָּא [בְּחִינַת הַחָכְמָה], **וּלְמֶחֱדֵי בְּהוּ** וְלִשְׂמֹחַ בָּהֶם כָּל הַיּוֹם, שֶׁאֲפִלּוּ אִם יֵשׁ לְאָדָם חַס וְשָׁלוֹם אֵיזֶה עֶצֶב וּדְאָגָה, יַעֲבִירֵם וְיִבָּטֵל מִלִּבּוֹ מֶחֱמַת כְּבוֹד וְשִׂמְחַת יוֹם טוֹב.

וְאָמַר כִּי כָּךְ הוּא דֶּרֶךְ הָעוֹלָם **וּמַאן דְּמְזַמֵּן לְאַחֲרָא** מִי שֶׁמְּזַמֵּן אִישׁ אַחֵר אֶצְלוֹ, **בָּעֵי לְאַחֲזָאָה לֵיהּ חֵידוּ** צָרִיךְ לְהַרְאוֹת לוֹ שֶׁהוּא שָׂמֵחַ בּוֹ, **וְאַנְפִּין נְהִירִין** וְיָאִיר וְיַסְבִּיר לוֹ פָּנִים מְאִירוֹת בְּשִׂמְחָה, וִיפַיְּסוֹ וִידַבֵּר אֶל לִבּוֹ, **לְנַטָּרָא אוֹרְחֵיהּ דְּהַהוּא אוּשְׁפִּיזָא** לִשְׁמֹר דַּרְכּוֹ וּמַעֲלָתוֹ שֶׁל אוֹתוֹ הָאוֹרֵחַ. (רמ״ק ומק״מ ומפרשים)

לְמַלְכָּא דְּזַמִּין אוּשְׁפִּיזָא יַקִּירָא מָשָׁל לְמֶלֶךְ שֶׁהִזְמִין אוֹרֵחַ יָקָר וְחָשׁוּב, (הוּא הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהִזְמִין לָנוּ יָמִים טוֹבִים שֶׁהֵם אוֹרְחִים יְקָרִים הַבָּאִים מִזְּמַן לִזְמַן), **אָמַר לִבְנֵי הֵיכָלֵיהּ** אָמַר לִבְנֵי הֵיכָלוֹ (שֶׁהֵם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל), **כָּל שְׁאָר יוֹמִין חֲוִיתוּן כָּל חַד וְחַד בְּבֵיתֵיהּ** כָּל שְׁאָר הַיָּמִים (בִּימֵי הַחֹל) הֱיֵיתֶם כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּבֵיתוֹ, **דָּא עָבִיד עֲבִידְתֵּיהּ** זֶה עָשָׂה מְלַאכְתּוֹ, **וְדָא אָזִיל בִּסְחוֹרָתֵיהּ** וְזֶה הָלַךְ עִם הַסְּחוֹרָה שֶׁלּוֹ, **וְדָא אָזִיל בְּחַקְלֵיהּ** וְזֶה הָלַךְ לַעֲבֹד בִּשְׂדוֹתָיו, **בַּר הַהוּא יוֹמָא דִּילִי** חוּץ מִיּוֹם הַזֶּה שֶׁלִּי (שֶׁהוּא יוֹם הַשַּׁבָּת), **דְּכֻלְכוֹן מִתְעַתְּדֵי בְּחֶדְוָותָא דִּילִי** שֶׁכֻּלְּכֶם אַתֶּם מְזֻמָּנִים לְהִתְיַצֵּב בְּשִׂמְחָה שֶׁלִּי, וְאָמַר הַמֶּלֶךְ **הַשְׁתָּא זְמִינִית אוּשְׁפִּיזָא עִלָּאָה וְיַקִּירָא** עַתָּה הִזְמַנְתִּי אוֹרֵחַ עֶלְיוֹן וְיָקָר (שֶׁהוּא הַמּוֹעֵד), לָכֵן

אוּשְׁפִּיזָא עִלָּאָה וְיַקִּירָא, לָא בָּעֵינָא דְּתִשְׁתַּדְּלוּן בַּעֲבִידְתָּא, וְלָא בִּסְחוֹרְתָא, וְלָא בְּמַדְבְּרֵי, אֶלָּא כֻּלְּהוּ אִזְדְּמָנוּ כְּגַוְונָא דְּהַהוּא יוֹמָא דִּילִי, וְאַתְקִינוּ גַּרְמַייכוּ לְקַבְּלָא לְהַהוּא אוּשְׁפִּיזָא בְּאַנְפִּין נְהִירִין, בְּחֶדְוָותָא בְּתוּשְׁבַּחְתָּא, אַתְקִינוּ לֵיהּ סְעוּדָתָא יַקִּירָא, בְּגִין דִּיהֵא זְמִינוּ דִּילִי בְּכָל סִטְרִין.

כָּךְ אָמַר קְדֻשָּׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, בָּנַי, כָּל שְׁאָר יוֹמִין אַתּוּן מִשְׁתַּדְּלֵי בַּעֲבִידְתָּא בִּסְחוֹרְתָא, בַּר הַהוּא יוֹמָא דִּילִי, הַשְׁתָּא

מָתוֹק מִדְּבַשׁ

לָא בָּעֵינָא דְּתִשְׁתַּדְּלוּן בַּעֲבִידְתָּא וְלָא בִּסְחוֹרְתָא וְלָא בְּמַדְבְּרֵי אִינִי רוֹצֶה שֶׁתַּעַסְקוּ בִּמְלָאכָה וְלֹא בִּסְחוֹרָה וְלֹא בַּעֲבוֹדַת הַשָּׂדֶה, **אֶלָּא כֻּלְּהוּ אִזְדְּמָנוּ** אֶלָּא כֻּלְּכֶם הִזְדַּמְּנוּ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, **כְּגַוְונָא דְּהַהוּא יוֹמָא דִּילִי** כְּעֵין הָרָאוּי לְכָבוֹד הַיּוֹם שֶׁלִּי (שֶׁהוּא יוֹם הַשַּׁבָּת), **וְאַתְקִינוּ גַּרְמַייכוּ לְקַבְּלָא לְהַהוּא אוּשְׁפִּיזָא בְּאַנְפִּין נְהִירִין** וְהָכִינוּ עַצְמְכֶם לְקַבֵּל אֶת הָאוֹרֵחַ הַהוּא בְּפָנִים מְאִירוֹת (דְּהַיְינוּ קַבָּלַת פְּנֵי הַמּוֹעֵד בִּכְנִיסָתוֹ), **בְּחֶדְוָותָא בְּתוּשְׁבַּחְתָּא** בְּשִׂמְחָה וּבְתִשְׁבָּחוֹת (שֶׁיִּשְׁמַח כָּל הַיּוֹם בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת שֶׁיְּשַׁבֵּחַ לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא), וְעוֹד **אַתְקִינוּ לֵיהּ סְעוּדָתָא יַקִּירָא** הָכִינוּ לוֹ סְעוּדָה יְקָרָה וַחֲשׁוּבָה (מַמַּאֲכָלִים וּמַשְׁקָאוֹת מְבֻשָּׂמִים הַמְשַׂמְּחִים אֶת הַלֵּב בְּשִׂמְחַת יוֹם טוֹב), **בְּגִין דִּיהֵא זְמִינוּ דִּילִי בְּכָל סִטְרִין** כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה הַהַזְמָנָה שֶׁלִּי לְהָאוֹרֵחַ מְכֻבֶּדֶת בְּכָל הָאוֹפַנִּים.

כָּךְ הוּא הַנִּמְשָׁל, **אָמַר קְדֻשָּׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל** אָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, **בָּנַי, כָּל שְׁאָר יוֹמִין אַתּוּן מִשְׁתַּדְּלֵי בַּעֲבִידְתָּא בְּסִחוֹרְתָא** בָּנַי, כָּל שְׁאָר יְמֵי הַחֹל, אַתֶּם יְכוֹלִים לַעֲסֹק בַּעֲבוֹדָה וּבִסְחוֹרָה, **בַּר הַהוּא יוֹמָא דִּילִי** חוּץ מִיּוֹם הַזֶּה שֶׁלִּי, שֶׁהוּא יוֹם שַׁבָּת קֹדֶשׁ שֶׁתִּשְׁמְרוּ אוֹתוֹ מִמְּלָאכָה וּתְכַבְּדוּ אוֹתוֹ בְּכָל מִינֵי כָּבוֹד, וְאָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל **הַשְׁתָּא אוּשְׁפִּיזָא עִלָּאָה וְיַקִּירָא זְמִינִית** עַתָּה הִזְמַנְתִּי אוֹרֵחַ עֶלְיוֹן וְחָשׁוּב, שֶׁהוּא הַיּוֹם טוֹב שֶׁהוּא מְכֻבָּד בְּיוֹתֵר, לְפִי שֶׁבָּא מִזְּמַן לִזְמַן, לָכֵן **אַתּוּן קַבִּילוּ**

אוּשְׁפִּיזָא עִלָּאָה וְיַקִּירָא זְמִינִית, אַתּוּן קַבִּילוּ לֵיהּ בְּאַנְפִּין נְהִירִין, זַמִּינוּ לֵיהּ, אַתְקִינוּ לֵיהּ סְעוּדָתֵי עִלָּאֵי, פָּתוֹרֵי מְסַדָּרָן, כְּגַוְונָא דְּהַהוּא יוֹמָא דִּילִי, בְּגִין כָּךְ תִּקְרְאוּ אוֹתָם בְּמוֹעֲדָם.

תָּא חֲזֵי, בְּשַׁעְתָּא דְּיִשְׂרָאֵל לְתַתָּא חֲדָאן בְּהָנֵי מוֹעֲדַיָּא, וּמְשַׁבְּחִין שְׁבָחָא לְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מְסַדְּרִין פָּתוֹרֵי, מְתַקְּנֵי גַּרְמַיְיהוּ בְּמָאנֵי יְקָר, מַלְאָכֵי עִלָּאֵי אָמְרִין, מַה טִיבָן דְּיִשְׂרָאֵל בְּכָךְ, קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר, אוּשְׁפִּיזָא עִלָּאָה אִית לוֹן יוֹמָא דָּא, אָמְרִי, וְלָאו דִּילָךְ הוּא, מֵהַהוּא אֲתַר דְּאִקְרֵי קֹדֶשׁ. אָמַר לוֹן, וְכִי

מָתוֹק מִדְּבַשׁ

לֵיהּ בְּאַנְפִּין נְהִירִין אַתֶּם תְּקַבְּלוּ אוֹתוֹ בְּפָנִים מְאִירוֹת, **זַמִּינוּ לֵיהּ** תַּזְמִינוּ אוֹתוֹ, **אַתְקִינוּ לֵיהּ סְעוּדָתֵי עִלָּאֵי** הָכִינוּ לוֹ סְעוּדוֹת חֲשׁוּבוֹת, **פָּתוֹרֵי מְסַדָּרָן, כְּגַוְונָא דְּהַהוּא יוֹמָא דִּילִי** שֻׁלְחָנוֹת עֲרוּכִים, כְּעֵין הַיּוֹם שֶׁלִּי שֶׁהוּא שַׁבָּת, **בְּגִין כָּךְ** בִּשְׁבִיל זֶה כָּתוּב **תִּקְרְאוּ אוֹתָם בְּמוֹעֲדָם** כְּלוֹמַר שֶׁתַּזְמִינוּ אוֹתָם בְּמוֹעֲדָם. (רמ״ק ומפרשים)

תָּא חֲזֵי, בְּשַׁעְתָּא דְּיִשְׂרָאֵל לְתַתָּא חֲדָאן בְּהָנֵי מוֹעֲדַיָּא בֹּא וּרְאֵה, בְּשָׁעָה שֶׁיִּשְׂרָאֵל לְמַטָּה שְׂמֵחִים בְּאֵלּוּ הַמּוֹעֲדִים, **וּמְשַׁבְּחִין שְׁבָחָא לְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא** וּמְשַׁבְּחִים שְׁבָחִים לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, **מְסַדְּרִין פָּתוֹרֵי** וְעוֹרְכִים הַשֻּׁלְחָנוֹת, **מְתַקְּנֵי גַּרְמַיְיהוּ בְּמָאנֵי יְקָר** וּמְתַקְּנִים וּמְקַשְּׁטִים עַצְמָם בְּכֵנְדֵי כָּבוֹד, אָז **מַלְאָכֵי עִלָּאֵי אָמְרִין** הַמַּלְאָכִים הָעֶלְיוֹנִים אוֹמְרִים, **מַה טִיבָן דְּיִשְׂרָאֵל בְּכָךְ** מַה הַטַּעַם שֶׁיִּשְׂרָאֵל שְׂמֵחִים כָּל כָּךְ, **קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר** הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אוֹמֵר אֶל הַמַּלְאָכִים, **אוּשְׁפִּיזָא עִלָּאָה אִית לוֹן יוֹמָא דָּא** אוֹרֵחַ יָקָר יֵשׁ לָהֶם בַּיּוֹם הַזֶּה, **אָמְרִי הַמַּלְאָכִים** אוֹמְרִים לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, **וְלָאו דִּילָךְ הוּא** וְכִי אֵין הָאוֹרֵחַ הַזֶּה שֶׁלְּךָ, הֲלֹא בְּיוֹם זֶה נִמְשָׁךְ לְךָ שֶׁפַע מִחֵין **מֵהַהוּא אֲתַר דְּאִקְרֵי קֹדֶשׁ** מִמָּקוֹם הַהוּא הַנִּקְרָא קֹדֶשׁ, דְּהַיְינוּ מֵאַבָּא [בְּחִינַת הַחָכְמָה], **אָמַר לוֹן** אָמַר לָהֶם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, **וְכִי יִשְׂרָאֵל**

יִשְׂרָאֵל לָאו קֹדֶשׁ נִינְהוּ וְאִקְרוּן קֹדֶשׁ, לוֹן אִתְחֲזִי לְזַמְּנָא אוּשְׁפִּיזָא דִּילִי, חַד מִסְּטְרָא דִּילִי, דְּהָא אִינּוּן דְּבֵקִים בִּי, וְחַד מִסְּטְרָא דְּקֹדֶשׁ, דִּכְתִיב קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לַיהו״ה, הוֹאִיל וְיִשְׂרָאֵל אִקְרוּן קֹדֶשׁ, אוּשְׁפִּיזָא דִּלְהוֹן הוּא וַדַּאי, בְּגִין דְּזִמִּינוּ דְּהַאי אוּשְׁפִּיזָא מִקֹּדֶשׁ הוּא, דִּכְתִיב מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ, פָּתְחוּ כֻּלְּהוּ וְאָמְרוּ (תהלים קמד טו) **אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ.**

מָתוֹק מִדְּבַשׁ

לָאו קֹדֶשׁ נִינְהוּ וְכִי יִשְׂרָאֵל הֵם אֵינָם קֹדֶשׁ, **וְאִקְרוּן קֹדֶשׁ** וְכִי אֵינָם נִקְרָאִים קֹדֶשׁ, כְּלוֹמַר הֲלֹא גַּם יִשְׂרָאֵל נִקְרָאִים קֹדֶשׁ, לָכֵן **לוֹן אִתְחֲזִי לְזַמְּנָא אוּשְׁפִּיזָא דִּילִי** לָהֶם רָאוּי לְהַזְמִין אֶת הָאוֹרֵחַ שֶׁלִּי, כְּלוֹמַר לָכֵן יֵשׁ בָּהֶם כֹּחַ לְקַדֵּשׁ אֶת הַמּוֹעֲדִים, מִשֶּׁגַּי טָעָמִים, **חַד מִסְּטְרָא דִּילִי** אֶחָד מִצִּדִּי דְּהַיְינוּ מִצַּד בְּחִינַת הִתְפָּאֲרֵת, **דְּהָא אִינּוּן דְּבֵקִים בִּי** לְפִי שֶׁהֵם דְּבֵקִים בִּי, **וְחַד מִסְּטְרָא דְּקֹדֶשׁ** וְאֶחָד מִצַּד הַקֹּדֶשׁ שֶׁהוּא אַבָּא [בְּחִינַת הַחָכְמָה], **דִּכְתִיב קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לַיהו״ה** הֲרֵי יִשְׂרָאֵל נִקְרָאִים קֹדֶשׁ, **הוֹאִיל וְיִשְׂרָאֵל אִקְרוּן קֹדֶשׁ** הוֹאִיל וְיִשְׂרָאֵל נִקְרָאִים קֹדֶשׁ, לָכֵן **אוּשְׁפִּיזָא דִּלְהוֹן הוּא וַדַּאי** זֶה הַמּוֹעֵד הוּא הָאוֹרֵחַ שֶׁלָּהֶם וַדַּאי, **בְּגִין דְּזִמִּינוּ דְּהַאי אוּשְׁפִּיזָא מִקֹּדֶשׁ הוּא** לְפִי שֶׁהַזְמָנַת זֶה הָאוֹרֵחַ, הוּא מֵאַבָּא [מֵחָכְמָה] הַנִּקְרָא קֹדֶשׁ, **דִּכְתִיב מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ** מְזֻמָּנִים מִקֹּדֶשׁ, **פָּתְחוּ כֻּלְּהוּ** פָּתְחוּ כָּל הַמַּלְאָכִים **וְאָמְרוּ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ.**

הַשְׂמָחָה בְּפָנִים מְאִירוֹת

וּבָעֵי בַּר נָשׁ לְמֶחְדֵּי בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא בְּאַנְפִּין נְהִירִין, בְּאוּשְׁפִּיזִין אִלֵּין דְּשַׂרְיָין עִמֵּיהּ [וכו׳].

כִּי הָא דְּרַב הַמְנוּנָא סָבָא, כַּד הֲוָה עָיֵיל לְסוּכָּה, הֲוָה חָדֵי, וְקָאֵים עַל פֻּתְחָא דְסוּכָּה מִלְּגָאו, וְאָמַר נְזַמִּין לְאוּשְׁפִּיזִין,

מָתוֹק מִדְּבַשׁ

מַאֲמָר "הַשְׂמָחָה בְּפָנִים מְאִירוֹת" בו יתחוור דבר השמחה עם האושפיזין קדישין במשך כל ימי החג וענין הזמנתם בפה. והם הם הרמוזים בפסוק בסוכות תשבו **שבעת ימים** שהוא סוד **שבעת האורות המקיפים את הסוכה** והם האורחים של השכינה הק׳ הנקראת אמונה.

(מקור המאמר בזהר פרשת וישלח דף קנ ע״ב-קא ע״ב ובביאורינו כרך יג עמ׳ תרז-תרכו)

וּבָעֵי בַּר נָשׁ לְמֶחְדֵּי בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא בְּאַנְפִּין נְהִירִין וְצָרִיךְ הָאָדָם לִשְׂמֹחַ בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִשִּׁבְעַת יְמֵי הַסֻּכּוֹת בְּפָנִים מְאִירוֹת, וְיִהְיֶה כָּל הַיּוֹם בְּשִׂמְחָה בְּסֵבֶר פָּנִים יָפוֹת, (וְיִזָּהֵר בְּיוֹתֵר מִלְּהִתְעַצֵּב וּמִלְכְעֹס בַּסֻּכָּה), **בְּאוּשְׁפִּיזִין אִלֵּין דְּשַׂרְיָין עִמֵּיהּ** עִם אֵלּוּ הָאוֹרְחִים הַנִּמְצָאִים עִמּוֹ, עִם חֱיוֹת שֶׁהֵם בָּאִים לַסֻּכָּה, אֲבָל עִקַּר בִּיאָתָם הוּא לִשְׁרוֹת עִם הָאָדָם הַיּוֹשֵׁב בַּסֻּכָּה, כִּי אֵין הָאוֹרְחִים בָּאִים אֶלָּא לִהְיוֹת עִם בַּעַל הַבַּיִת, וּמַה שֶּׁצָּרִיךְ שִׂמְחָה מְיֻחֶדֶת כָּל יוֹם, לְפִי שֶׁיֵּשׁ אֶשְׁפִּיזָא בְּכָל יוֹם בִּפְנֵי עַצְמוֹ כְּנֶגֶד הַבְּחִינָה שֶׁל אוֹתוֹ הַיּוֹם, וּבַיּוֹם הַהוּא הוּא הָעִקָּר וְהַשְּׂאָר נִטְפָּלִים אֵלָיו [וכו׳].

כִּי הָא דְּרַב הַמְנוּנָא סָבָא כְּמוֹ שֶׁהָיָה מִנְהָגוֹ שֶׁל רַב הַמְנוּנָא סָבָא, **כַּד הֲוָה עָיֵיל לְסוּכָּה הֲוָה חָדֵי** כְּשֶׁהָיָה נִכְנָס לַסֻּכָּה הָיָה שָׂמֵחַ, כִּי עַל יְדֵי שִׂמְחַת לֵבָב יְכוֹלִים לְהַרְאוֹת פָּנִים מְאִירוֹת אֶל הָאֶשְׁפִּיזִין, **וְקָאֵים עַל פֻּתְחָא דְסוּכָּה מִלְּגָאו** וְהָיָה עוֹמֵד עַל הַפֶּתַח שֶׁל הַסֻּכָּה מִבִּפְנִים, לְהַרְאוֹת שֶׁאֵין הָאֶשְׁפִּיזִין בָּאִים אֶלָּא בִּהְיוֹת בַּעַל הַבַּיִת כְּבָר בַּסֻּכָּה בִּפְנִים, **וְאָמַר,** (ה״ג פָּרַ״ק) מַזְמִין לְאוּשְׁפִּיזִין נַזְמִין אֶת הָאוֹרְחִים,

מְסַדֵּר (נ״א נְסַדֵּר) **פְּתוֹרָא, וְקָאֵים עַל רַגְלוֹהִי, וּמְבָרֵךְ, וְאוֹמֵר בַּסָּכוֹת תֵּשְׁבוּ שִׁבְעַת יָמִים, תֵּיבוּ אוּשְׁפִּיזִין עִלָּאִין, תֵּיבוּ, תֵּיבוּ אוּשְׁפִּיזֵי מְהֵימְנוּתָא, תֵּיבוּ, אָרִים** (ס״א אַסְחֵי) **יְדוֹי וְחָדֵי, וְאָמַר זָכָאָה חוּלָקָנָא, זַכָּאָה חוּלָקֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל, דִּכְתִיב** (דברים לג ט) **כִּי חֵלֶק יהו״ה עַמּוֹ וְגוֹ׳, וַהֲוָה יָתִיב.**

מָתוֹק מִדְּבַשׁ

כְּלוֹמַר שֶׁנְּזְמִין לָהֶם מָקוֹם הָרָאוּי לְמֶרְכָּבְתָּם, וְהוּא הַשֻּׁלְחָן שֶׁהוּא בְּחִינַת הַשְּׁכִינָה, (וְכָתַב הָרַמ״ז, כִּי רַב הַמְנוּנָא סָבָא הָיָה עוֹשֶׂה הַזְמָנָה בְּדִבּוּר, וְהַזְמָנָה בְּמַעֲשֶׂה, וְהַיְינוּ בְּסִדּוּר שֻׁלְחָנוֹ לְהַזְמָנַת הָאוֹרְחִים, וּבְבִרְכַּת קִדּוּשׁ וּבְבִרְכַּת לֵישֵׁב בַּסֻּכָּה, וְכָל זֶה כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ שֶׁפַע וּקְדֻשָּׁה), לָכֵן **מְסַדֵּר פְּתוֹרָא וְקָאֵים עַל רַגְלוֹי** (ס״ג פָּרַמ״ק) הָיָה מְסַדֵּר אֶת הַשֻּׁלְחָן וְעָמַד עַל רַגְלָיו לִכְבוֹד הָאוֹרְחִים, **וּמְבָרֵךְ** בִּרְכַּת לֵישֵׁב בַּסֻּכָּה, כִּי עַל יְדֵי הַבְּרָכָה הָיָה עוֹשֶׂה מֶרְכָּבָה לְהַשְּׁכִינָה הַנִּקְרֵאת סֻכָּה שֶׁתּוּכַל לָבוֹא, **וְאוֹמֵר** וְאַחַר כָּךְ הָיָה אוֹמֵר לְהַאֲשְׁפִּיזִין בִּמְקוֹם הַשְּׁכִינָה, הֲלֹא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא צִוָּה לָכֶם **בַּסָּכוֹת תֵּשְׁבוּ שִׁבְעַת יָמִים** אַתֶּם שִׁבְעַת יָמִים שֶׁהֵם הַשִּׁבְעָה אוֹרוֹת מַקִּיפִים תֵּשְׁבוּ בַּסֻּכּוֹת, לָכֵן **תֵּיבוּ אוּשְׁפִּיזִין עִלָּאִין, תֵּיבוּ** שְׁבוּ אַתֶּם אוֹרְחִים הַנַּעֲלִים מִצַּד שֶׁאַתֶּם קְשׁוּרִים בַּבִּינָה, שְׁבוּ, **תֵּיבוּ אוּשְׁפִּיזֵי מְהֵימְנוּתָא, תֵּיבוּ** שְׁבוּ אַתֶּם הָאוֹרְחִים שֶׁל הָאֱמוּנָה, מִצַּד שֶׁאַתֶּם קְשׁוּרִים בַּשְּׁכִינָה הַנִּקְרֵאת אֱמוּנָה, שְׁבוּ, **אָרִים יְדוֹי** אַחַר כָּךְ הֵרִים אֶת יָדָיו, כְּדֵי לְקַשֵּׁר אֶת הָעֶשֶׂר סְפִירוֹת הַנִּגְרָמוֹת בְּעֶשֶׂר אֶצְבְּעוֹתָיו, **וְחָדֵי** וְהָיָה שָׂמֵחַ כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ לָהֶם שִׂמְחָה מִן הַבִּינָה, **וְאָמַר, זָכָאָה חוּלָקָנָא, זַכָּאָה חוּלָקֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל** אַשְׁרֵי חֶלְקֵינוּ, וְאַשְׁרֵי חֶלְקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, **דִּכְתִיב כִּי חֵלֶק יהו״ה עַמּוֹ וְגוֹ׳** מִצַּד שֶׁבָּחַר בְּהָאָבוֹת, וְהַיְינוּ יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ, וְאָנוּ זָכִינוּ לְכָךְ מִצַּד שֶׁאָנוּ בְּנֵיהֶם וְאָנוּ מִכְּלַל עַם ה׳, הֲגַם שֶׁאֵין אָנוּ רְאוּיִם מִצַּד עַצְמֵנוּ, **וַהֲוָה יָתִיב** וְאַחַר שֶׁהָאֲשְׁפִּיזִין בָּאוּ וְיָשְׁבוּ, יָשַׁב גַּם הוּא. וְהַטַּעַם שֶׁצָּרִיךְ לְהַזְמִין אֶת הָאוֹרְחִים, לְפִי שֶׁעִנְיַן הָאֲשְׁפִּיזִין בְּסֻכָּה הוּא קְדֻשָּׁה יְתֵרָה עַל שְׁאָר הַמּוֹעֲדִים, לָכֵן הֵם צְרִיכִים הַזְמָנָה.

תְּנַיְינָא לִבְנֵי עָלְמָא, דְּמַאן (דף קד ע״א) **דְּאִית לֵיהּ חוּלָקָא בְּעַמָּא, וּבְאַרְעָא קַדִּישָׁא, יָתִיב בְּצִלָּא דִּמְהֵימְנוּתָא, לְקַבְּלָא אוּשְׁפִּיזִין, לְמֶחְדֵּי בְּהַאי עָלְמָא, וּבְעָלְמָא דְּאָתֵי.**

הָעֲנִיִּים יִטְּלוּ חֵלֶק בָּרֹאשׁ שֶׁהוּא חֵלֶק הָאֲשְׁפִּיזִין וּבָעֵי לְמַחְדֵּי לְמִסְכְּנֵי, מַאי טַעֲמָא, בְּגִין דְּחוּלָקָא דְּאִינּוּן אוּשְׁפִּיזִין

מָהוֹק מְדֻבָּשׁ

תְּנַיְינָא לִבְנֵי עָלְמָא פְּסוּק הַשֵּׁנִי שֶׁכָּתוּב כָּל הָאָרֶץ בִּישְׁרָאֵל יֵשְׁבוּ בַּסֻּכּוֹת, הוּא לִבְנֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, הַיְינוּ **דְּמַאן** (דף קד ע״א) **דְּאִית לֵיהּ חוּלָקָא בְּעַמָּא** כִּי מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ חֵלֶק בָּעָם הַקָּדוֹשׁ, דְּהַיְינוּ שֶׁיֵּשׁ לוֹ נְשָׁמָה קְדוֹשָׁה מֵשְׁרֶשֶׁת בְּיִשְׂרָאֵל הָעֶלְיוֹן שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתִּפְאֶרֶת [קוב״ה], **וּבְאַרְעָא קַדִּישָׁא** וְיֵשׁ לוֹ חֵלֶק בָּאָרֶץ הַקְּדוֹשָׁה שֶׁהִיא סוֹד הַמַּלְכוּת [הַשְּׁכִינָה], **יָתִיב בְּצִלָּא דִּמְהֵימְנוּתָא** הוּא רָאוּי לֵישֵׁב בְּצֵל הָאֱמוּנָה, דְּהַיְינוּ בְּצֵל שֶׁל שִׁבְעָה אוֹרוֹת מַקִּיפִים דַּחֲסָדִים דְּאִמָּא [דְּבִינָה] כַּנַּ״ל, **לְקַבְּלָא אוּשְׁפִּיזִין** לְקַבֵּל אֶת הָאוֹרְחִים, **לְמֶחְדֵּי בְּהַאי עָלְמָא** וְלִשְׂמֹחַ בָּעוֹלָם הַזֶּה בְּמִצְוֹת סֻכָּה שֶׁנִּשְׁמָתוֹ מִשְׂתַּעְשַׁעַת בָּהּ, **וּבְעָלְמָא דְּאָתֵי** וְלִשְׂמֹחַ בָּעוֹלָם הַבָּא, שֶׁאָז תַּעֲלֶה נִשְׁמָתוֹ בְּבִינָה שֶׁבָּהּ מְקוֹר הַשִּׂמְחָה.

מַאֲמָר "הָעֲנִיִּים יִטְּלוּ חֵלֶק בָּרֹאשׁ שֶׁהוּא חֵלֶק הָאֲשְׁפִּיזִין" בו נתחדש לפנינו שהאושפיזין נהנים במה שהעניים אוכלים, והמשמחם משפיע שפע אל השכינה ולכן צריך לתת להם מנה יפה ויטלו חלק בראש וכאשר משמח את העניים הקב״ה שמח עמו, ויזכה לחיים טובים בעוה״ב.

(מקור המאמר בזהר פרשת נשמות דף קד ע״ב ובניאוריגינו כרך יג עמ׳ תרטו-תריג)

פֵּעֵי לְמִחְדֵּי לְמִסְכְּנֵי צְרִיכִים לְשַׂמֵּחַ אֶת הָעֲנִיִּים, מַאי טַעֲמָא מַהוּ הַטַּעַם, **בְּגִין דְּחוּלָקָא דְּאִינּוּן אוּשְׁפִּיזִין דְּזַמִּין, דְּמִסְכְּנֵי הוּא** לְפִי שֶׁחֶלְקָם שֶׁל אֵלּוּ הָאוֹרְחִים שֶׁהִזְמִין לְסְעוּדָתוֹ, הוּא שַׂיָּךְ לָעֲנִיִּים, כִּי הָאֲשְׁפִּיזִין נֶהֱנִים בְּמַה שֶּׁהָעֲנִיִּים אוֹכְלִים, כִּי הָעֲנִיִּים מֻשְׂרָשִׁים בַּמַּלְכוּת [בְּהַשְּׁכִינָה], וְהַמְשַׂמְּחָם מַשְׁפִּיעַ שֶׁפַע מֵהַבִּינָה אֶל הַמַּלְכוּת [הַשְּׁכִינָה], וְגַם הָעֲנִיִּים מְשֻׁפָּעִים

דְּזַמִּין, דְּמִסְכְּנֵי הוּא, וְהַהוּא דְּיָתִיב בְּצִלָּא דָּא דִּמְהֵימְנוּתָא, וְזַמִּין אוּשְׁפִּיזִין אִלֵּין עִלָּאִין, אוּשְׁפִּיזֵי מְהֵימְנוּתָא [וכו׳].

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, (בְּגִין כָּךְ) **אוֹרַיְיתָא לָא אַטְרַח עֲלֵיהּ דְּבַר נָשׁ יַתִּיר, אֶלָּא כְּמָה דְּיָכִיל, דִּכְתִיב** (דברים טז יז) **אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ וְגוֹ׳. וְלָא לֵימָא אֵינִישׁ, אֱכוֹל וְאֶשְׂבַּע וְאַרְוֵוי בְּקַדְמֵיתָא, וּמַה דְּיִשְׁתְּאַר אֶתֵּן לְמִסְכְּנֵי, אֶלָּא רֵישָׁא דְּכֹלָּא דְּאוּשְׁפִּיזִין הוּא, וְאִי חַדֵּי לְאוּשְׁפִּיזִין וְרַוֵּי לוֹן, קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חָדֵי עִמֵּיהּ, וְאַבְרָהָם קָרֵי עֲלֵיהּ** (ישעיה נא יב) **אָז תִּתְעַנַּג עַל יהו״ה, וְיַצְחָק קָארֵי עֲלֵיהּ** (שם נד יז) **כָּל כְּלִי יוּצַר עָלַיִךְ לֹא יִצְלָח [וכו׳].**

מָתוֹק מִדְּבַשׁ

מִמֶּנָּה, **וְהַהוּא דְּיָתִיב בְּצִלָּא דָּא דִּמְהֵימְנוּתָא** וְזֶה שֶׁיּוֹשֵׁב בַּצֵּל הַזֶּה שֶׁל הָאֱמוּנָה, **וְזַמִּין אוּשְׁפִּיזִין אִלֵּין עִלָּאִין** וּמְזַמֵּין אֵלּוּ הָאוֹרְחִים הָעֶלְיוֹנִים מִצַּד הַבִּינָה, **אוּשְׁפִּיזֵי מְהֵימְנוּתָא** הָאוֹרְחִים שֶׁל אֱמוּנָה מִצַּד הַמַּלְכוּת [הַשְּׁכִינָה וכו׳].

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אוֹרַיְיתָא לָא אַטְרַח עֲלֵיהּ דְּבַר נָשׁ יַתִּיר, אֶלָּא כְּמָה דְּיָכִיל הַתּוֹרָה לֹא הִטְרִיחָה אֶת הָאָדָם לְתֵת יוֹתֵר מִיכָלְתּוֹ, אֶלָּא כְּמוֹ שֶׁיָּכוֹל לִתֵּן, **דִּכְתִיב אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ** כִּבְרָכַת ה׳ אלהי״ך אֲשֶׁר נָתַן לָךְ. **וְלָא לֵימָא אֵינִישׁ, אֱכוֹל וְאֶשְׂבַּע וְאַרְוֵוי בְּקַדְמֵיתָא** וְלֹא יֹאמַר הָאָדָם, אֱכֹל וְאֶשְׂבַּע וְאֶרָוֶה תְּחִלָּה, **וּמַה דְּיִשְׁתְּאַר אֶתֵּן לְמִסְכְּנֵי** וּמַה שֶּׁיִּשָּׁאֵר מִסְּעוּדָתִי אֶתֵּן לָעֲנִיִּים, **אֶלָּא רֵישָׁא דְּכֹלָּא דְּאוּשְׁפִּיזִין הוּא** אֶלָּא רֹאשִׁית הַכֹּל הוּא שֶׁל הָאוֹרְחִים, דְּהַיְינוּ שֶׁיִּתֵּן מָנָה יָפָה לָהֶעָנִיִּים שֶׁהוּא חֵלֶק הָאֶשְׁפִּיזִין, וְרָאוּי שֶׁהֵם יִטְלוּ חֵלֶק בָּרֹאשׁ, **וְאִי חַדֵּי לְאוּשְׁפִּיזִין וְרַוֵּי לוֹן, קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חָדֵי עִמֵּיהּ** וְאִם מְשַׂמֵּחַ אֶת הָעֲנִיִּים וּמַשְׁבִּיעַ אוֹתָם, אָז הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שָׂמֵחַ עִמּוֹ, **וְאַבְרָהָם קָרֵי עֲלֵיהּ** וְאַבְרָהָם אִישׁ הַחֶסֶד קוֹרֵא וּמַכְרִיז עָלָיו **אָז תִּתְעַנַּג עַל יהו״ה, וְיִצְחָק קָארֵי עֲלֵיהּ** וְיִצְחָק שֶׁהוּא בַּעַל דִּין קוֹרֵא וּמַכְרִיז עָלָיו, מַה שֶּׁכָּתוּב **כָּל כְּלִי יוּצַר** כָּל כְּלֵי זַיִן הַמְחֻדָּדִים, **עָלַיִךְ לֹא יִצְלָח** לֹא יִהְיֶה לָהֶם הַצְלָחָה עָלַיִךְ, רְצוֹנוֹ לוֹמַר לֹא יַזִּיקוּ לָךְ [וכו׳].

זַכָּאָה חוּלָקֵיהּ דְּבַר נָשׁ דְּזָכֵי לְכָל הַאי, זַכָּאָה חוּלָקֵיהוֹן דְּצַדִּיקַיָּיא בְּעָלְמָא דֵּין וּבְעָלְמָא דְּאָתֵי, עֲלַיְיהוּ כְּתִיב (פס ס כפ) **וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים וְגוֹ׳.**

עִנְיַן הַשִּׂמְחָה וְהַהוֹצָאוֹת בְּסְעוּדוֹת שַׁבָּת ויו״ט

הַהוּא בַּר נָשׁ דְּאָכִיל וְשָׁתֵי וְחָדֵי, כָּל מַאי דְּאַפִּיק לְמֵיכַל וּלְמִשְׁתֵּי, הוּא יִלְוֵנוּ לְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהַלְוָאָה, וְאִיהוּ יָהִיב לֵיהּ כִּפְלֵי כִּפְלַיִם, מִכָּל מַה דְּאַפִּיק בְּהַאי.

מָתוֹק מִדְּבַשׁ

זַכָּאָה חוּלָקֵיהּ דְּבַר נָשׁ דְּזָכֵי לְכָל דְּצַדִּיקַיָּיא בְּעָלְמָא דֵּין וּבְעָלְמָא

הַאי אַשְׁרֵי חֶלְקוֹ שֶׁל הָאָדָם שֶׁזָּכָה **דְּאָתֵי** אַשְׁרֵי חֶלְקָם שֶׁל הַצַּדִּיקִים בָּעוֹלָם

לְכָל זֶה, כְּלוֹמַר יִהְיֶה מִי שֶׁיִּהְיֶה כְּדַאי הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא, **עֲלַיְיהוּ כְּתִיב** עֲלֵיהֶם

הוּא עַל יְדֵי מִצְוָה זוֹ, לְהַנְחִילוֹ חַיִּים נֶאֱמַר **וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים** לְעוֹלָם

טוֹבִים לָעוֹלָם הַבָּא, **זַכָּאָה חוּלָקֵיהוֹן** יִירְשׁוּ אָרֶץ, נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה יָדַי לְהִתְפָּאֵר.

מַאֲמָר ״עִנְיַן הַשִּׂמְחָה וְהַהוֹצָאוֹת בְּסְעוּדוֹת שַׁבָּת ויו״ט״ יתפרש בו גודל מעלת וקדושת הסעודות בשבתות וימים טובים שנקראות סעודות הקב״ה, והמוציא הוצאות עליהם נחשב לו כביכול כאילו מלוה הלואה להשי״ת המשלם לו בשכר זה בכפלי כפלים.

(מקור המאמר מהר פרשת פקודי בהיכלות דקדושה, דף רנה ע״ג ובניאוריגו כרך ט עמ׳ תיח)

הַהוּא בַּר נָשׁ דְּאָכִיל וְשָׁתֵי וְחָדֵי

זֶה הָאָדָם שֶׁאוֹכֵל וְשׁוֹתֶה וְשָׂמֵחַ

דְּאַפִּיק לְמֵיכַל וּלְמִשְׁתֵּי כָּל מַאי

לִכְבוֹד שַׁבָּת וְיוֹם טוֹב, אָז כָּל מַה

שֶׁמּוֹצִיא הוֹצָאוֹת לֶאֱכוֹל וְלִשְׁתּוֹת, **הוּא**

מֵאִתָּנוּ), **וְאִיהוּ יָהִיב לֵיהּ כִּפְלֵי כִּפְלַיִם** וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נוֹתֵן וּמְשַׁלֵּם

הוּא הַהוּא בְּהַלְוָאָה לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, (לְפִי שֶׁסְּעוּדוֹת שַׁבָּת וְיוֹם טוֹב הֵם סְעוּדוֹת שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְאָנוּ מוֹצִיאִים הוֹצָאוֹת בִּשְׁבִילוֹ, לָכֵן נֶחְשָׁב לָנוּ כְּאִלּוּ כִּבְיָכוֹל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לוֶֹה לוֹ כִּפְלֵי כִּפְלַיִם, **מִכָּל מַה דְּאַפִּיק**

בְּתֶרֶין אִלֵּין אוֹזִיף בַּר נָשׁ לְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כַּד חָיִס לֵיהּ לְמִסְכְּנָא, וְכַד אַפִּיק בְּשַׁבָּתֵי וְזִמְנֵי, דְּהָא כֻּלָּא אוֹזִיף לְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (משלי יט יז) **מַלְוֶה יהו״ה חוֹנֵן דָּל וּגְמוּלוֹ יְשַׁלֵּם לוֹ.**

הַשְׂמָחָה בִּתְפִלִּין שֶׁל הקב״ה

וְעַל דָּא חוּלּוֹ שֶׁל מוֹעֵד אִיהוּ לְעִנְיַן עֲבִידְתָּא, כְּגַוְונָא דְיוֹם

מָתוֹק מִדְּבַשׁ

בְּהַאי מִכָּל מַה שֶׁהוֹצִיא לְצָרְכֵי שַׁבָּת וְיוֹם טוֹב.

וְאָמַר עוֹד כִּי **בְּתֶרֶין אִלֵּין אוֹזִיף בַּר נָשׁ לְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא** בִּשְׁנֵי דְּבָרִים אֵלּוּ מַלְוֶה הָאָדָם לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, אֶחָד **כַּד חָיִס לֵיהּ לְמִסְכְּנָא** כְּשֶׁמְּרַחֵם וְנוֹתֵן צְדָקָה לֶעָנִי, הַשֵּׁנִי **וְכַד אַפִּיק בְּשַׁבָּתֵי וְזִמְנֵי** כְּשֶׁמּוֹצִיא הוֹצָאוֹת עַל שַׁבָּתוֹת וְיָמִים טוֹבִים, **דְּהָא כֻּלָּא אוֹזִיף לְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא** כִּי נֶחְשָׁב כְּאִלּוּ אֶת כָּל מַה שֶׁנָּתַן לֶעָנִי וְהוֹצִיא לְשִׂמְחַת שַׁבָּת וְיוֹם טוֹב הוּא מַלְוֶה אוֹתוֹ לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, **כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר** כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר **מַלְוֶה יהו״ה חוֹנֵן דָּל,** מַה שֶּׁחָנַן וְנָתַן לַדַּל נֶחְשָׁב כְּאִלּוּ הִלְוָה אוֹתוֹ לַה׳, **וּגְמוּלוֹ יְשַׁלֵּם לוֹ** וּמַה שֶּׁהוֹצִיא עַל הוֹצָאַת שַׁבָּת וְיוֹם טוֹב יְשַׁלֵּם לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא גְּמוּלוֹ מֻשְׁלָם, לָכֵן אֵין לְצַמְצֵם עַל הוֹצָאוֹת שַׁבָּת וְיוֹם טוֹב וּצְדָקָה, כִּי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יְשַׁלֵּם לוֹ כֻּלָּם כִּפְלַיִם.

מַאֲמָר ״הַשְׂמָחָה בִּתְפִלִּין שֶׁל הקב״ה״ בו מתגלים לנו דברים נפלאים על ענין האיסור בהנחת תפילין בשבת ויו״ט וחוה״מ, לפי שהימים האלו הם בבחינת תפילין העליונות, וקדושת האצילות שורה אז ומאירה על ישראל, ועל זה נאמר **״ושמחת בחגך שצריך לשמוח בתפילין של הקב״ה.**

(מקור הממאמר בזהר תדפס שיר השירים לף עט ע״ג ובניאוריו כרך ג עמ׳ ק-קז)

וְעַל דָּא וְעַל שֶׁחֹל הַמּוֹעֵד הוּא בַּמַּלְכוּת [בְּחִינַת הַשְּׂכִינָה] שֶׁהִיא גַּם כֵּן קְדֻשַּׁת הָאֲצִילוּת, לָכֵן **חוּלּוֹ שֶׁל מוֹעֵד אִיהוּ לְעִנְיַן עֲבִידְתָּא כְּגַוְונָא דְיוֹם**

טוֹב, וְאִצְטְרִיךְ חֶדְוָה כְּגַוְונָא דִילֵיהּ, וּבְגִין כָּךְ בְּאִלֵּין יוֹמִין דְּאִינּוּן תְּפִילִין דְּמָארֵי עָלְמָא, אָסוּר לַאֲנָחָא שְׁאָר תְּפִילִין, דְּהָא אִלֵּין יוֹמִין, דְּאִינּוּן תְּפִילִין עִילָּאִין שַׁרְיָין עַל רֵישֵׁיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל קַדִּישִׁין [וכו׳].

בְּשַׁבָּת וּמוֹעֵד דְּאִינּוּן יוֹמִין טָבִין, וּתְפִילִין דְּמָארֵי עָלְמָא מַמָּשׁ, מְעַבְּרָן הַהִיא דְּיוּקְנָא, וּמַנְחֵי תְּפִילִין דְּמָארֵי עָלְמָא, זַכְאִין עַמָּא דָּא, דַּאֲחִידָן חוֹתָמָא עִילָּאָה דְּמַלְכָּא.

מָתוֹק מִדְּבַשׁ

טוֹב חֲלוֹ שֶׁל מוֹעֵד לְעִנְיַן עֲשִׂיַּת הַמְּלָאכָה הוּא כְּעֵין יוֹם טוֹב, שֶׁאָסוּר לַעֲשׂוֹת בּוֹ מְלָאכָה, אֲבָל אֵינוֹ לְגַמְרֵי כְּיוֹם טוֹב כִּי מְלֶאכֶת דָּבָר הָאָבוּד הֻתָּרָה בּוֹ, **וְאִצְטְרִיךְ חֶדְוָה כְּגַוְונָא דִילֵיהּ** וְגַם צָרִיךְ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה כְּעֵין שִׂמְחַת יוֹם טוֹב, כִּי (דְּבָרִים טז יד) וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶּךָ נֶאֱמַר עַל כָּל הֶחָג, אֲבָל לֹא כָּל כָּךְ כְּמוֹ יוֹם טוֹב, לָכֵן אָמַר "כְּגַוְונָא דִילֵיהּ", **וּבְגִין כָּךְ, בְּאִלֵּין יוֹמִין דְּאִינּוּן תְּפִילִין דְּמָארֵי עָלְמָא** וּלְכָךְ בְּאֵלּוּ הַיָּמִים שֶׁמְּאִירִים בָּהֶם עֶצֶם הַתְּפִלִּין שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא קֶדֶשׁת הָאֲצִילוּת, **אָסוּר לַאֲנָחָא שְׁאָר תְּפִילִין** אָסוּר לִבְנֵי אָדָם לְהָנִיחַ תְּפִלִּין, **דְּהָא אִלֵּין יוֹמִין** שֶׁהֵרֵי אֵלּוּ הַיָּמִים הֵם קְדוֹשִׁים, **דְּאִינּוּן תְּפִילִין עִילָּאִין שַׁרְיָין עַל רֵישֵׁיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל קַדִּישִׁין** לְפִי שֶׁתְּפִלִּין הָעֶלְיוֹנוֹת דְּהַיְינוּ קֶדֶשׁת הָאֲצִילוּת שׁוֹרָה וּמְאִירָה עַל רָאשֵׁיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשִׁים [וכו׳].

בְּשַׁבָּת וּמוֹעֵד דְּאִינּוּן יוֹמִין טָבִין

אֲבָל בְּשַׁבָּת וּבְמוֹעֵד שֶׁהֵם יָמִים טוֹבִים, **וּתְפִילִין דְּמָארֵי עָלְמָא מַמָּשׁ** וְהֵם סוֹד הַתְּפִלִּין שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַמָּשׁ, שֶׁהוּא עֶצֶם קֶדֶשׁת הָאֲצִילוּת, **מְעַבְּרָן הַהִיא דְּיוּקְנָא** אָז אָנוּ מַעֲבִירִים וּמְסַלְּקִים מֵאִתָּנוּ אֶת אוֹתָהּ הַצוּרָה, שֶׁהִיא הַתְּפִלִּין שֶׁלָּנוּ, **וּמַנְחֵי תְּפִילִין דְּמָארֵי עָלְמָא** וּמְנִיחִים אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא קֶדֶשׁת הָאֲצִילוּת, וּמַסִּיק דְּבָרָיו וְאָמַר **זַכְאִין עַמָּא דָּא דַּאֲחִידָן חוֹתָמָא עִילָּאָה דְּמַלְכָּא** אַשְׁרֵי לָעָם הַזֶּה שֶׁאוֹחֲזִים הַחוֹתָם הָעֶלְיוֹן שֶׁל הַמֶּלֶךְ, שֶׁהוּא קֶדֶשׁת הָאֲצִילוּת.

מַאן דְּמַנַּח תְּפִילִין, אִצְטְרִיךְ לְמֶחֱדֵי, וְעַל דָּא כְּתִיב (דברים טז יד) **וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶּךָ, בִּתְפִילִין דְּמָארֵי עָלְמָא אִצְטְרִיךְ לְמֶחֱדֵי, וְחֶדְוָה דָּא בְּמוֹעֵד וּבְחוּלּוֹ שֶׁל מוֹעֵד, בִּתְפִילִין דְּרֵישָׁא וּבִתְפִילִין דִּדְרוֹעָא.**

הַשִּׂמְחָה וְהַשִּׁפְעַת הַבְּרָכוֹת בְּחַג הַסֻּכּוֹת

בְּהַאי יוֹמָא נָפְקֵי יִשְׂרָאֵל בִּרְשִׁימוּ דְּמַלְכָּא, בְּתוּשְׁבַּחְתָּא דְּהַלֵּילָא, עָאלִין בַּסֻּכָּה, אֶתְרוֹג בְּשָׁמְאלָא לוּלָב בִּימִינָא, חָמָאן כֻּלְּהוּ דְּיִשְׂרָאֵל רְשִׁימִין בִּרְשִׁימִין דְּמַלְכָּא קַדִּישָׁא, פָּתְחֵי וְאָמְרֵי

מָתוֹק מִדְּבַשׁ

וּמְשִׁיךְ וְאָמַר כִּי **מַאן דְּמַנַּח תְּפִילִין לְמֶחֱדֵי** בַּתְּפִלִּין שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ **אִצְטְרִיךְ לְמֶחֱדֵי** מִי שֶׁמַּנִּיחַ הוּא צְרִיכִים לִשְׂמוֹחַ, **וְחֶדְוָה דָּא** תְּפִלִּין הוּא צָרִיךְ לִשְׂמוֹחַ (כְּמוֹ שֶׁכָּתַב כְּמַסֶּכֶת בְּרָכוֹת דַּף ל סוֹף עַמּוּד ב), וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁצָּרִיךְ וְשִׂמְחָה זוֹ הִיא **בְּמוֹעֵד וּבְחוּלּוֹ שֶׁל מוֹעֵד, בִּתְפִילִין דְּרֵישָׁא וּבִתְפִילִין דִּדְרוֹעָא** בִּתְפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ וּבִתְפִלִּין שֶׁל זְרוֹעַ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁהֵם הָאוֹרוֹת שֶׁל קוב"ה וּשְׁכִינְתֵּיהּ.

מַאֲמָר "הַשִּׂמְחָה וְהַשִּׁפְעַת הַבְּרָכוֹת בְּחַג הַסֻּכּוֹת" מבואר בו שישראל יוצאים בחג הסוכות ברושם המלך דהיינו בארבעת המינים ובתשבחות ההלל, ונכנסים בסוכה בצל הקדושה וההסתרה מן החיצונים, והשמחה היא בכל העולם מהמשכת הברכות ממקורות העליונים.

(מקור הממאמר מהאר פרשת ויחי דף רכג ע"ג וכמיבורינו כרך ד עמ' תמ-תמג)

בְּהַאי יוֹמָא נָפְקֵי יִשְׂרָאֵל בִּרְשִׁימוּ דְּמַלְכָּא בְּיוֹם רִאשׁוֹן שֶׁל סֻכּוֹת יוֹצְאִים יִשְׂרָאֵל בְּרֹשֶׁם וְסִימָן הַמֶּלֶךְ, **בְּתוּשְׁבַּחְתָּא דְּהַלֵּילָא** וּבְתִשְׁבָּחוֹת שֶׁל אֲמִירַת הַלֵּל שָׁלֵם, **עָאלִין בַּסֻּכָּה** וְנִכְנָסִים בַּסֻּכָּה לִהְיוֹת תַּחַת צֵל הַקְּדֻשָּׁה וּלְהִסְתַּתֵּר מִן הַחִיצוֹנִים, **אֶתְרוֹג בְּשָׁמְאלָא לוּלָב בִּימִינָא** וְאוֹחֲזִים

(תהלים קמד טו) **אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ, אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיהו״ה אלהי״ו.**

עַד כָּאן חֶדְוָותָא דִכלָּא, חֶדְוָותָא דְאוּשְׁפִּיזִין, וַאֲפִילּוּ אוּמּוֹת הָעוֹלָם חָדָאן בְּחֶדְוָותָא וּמִתְבָּרְכִין מִנָּהּ, וְעַל דָּא קָרְבָּנִין בְּכָל יוֹמָא עֲלַייְהוּ, לַאֲטָלָא עֲלַייְהוּ שְׁלָם וְיִתְבָּרְכוּן מִינָּן.

הִתְעוֹרְרוּת הַשִּׂמְחָה בָּעֲלְיוֹנִים

אִית מְנַייְהוּ דַּאֲחִידָן בִּשְׁמָא קַדִּישָׁא, כְּגוֹן לוּלָב וְאֶתְרוֹג הֲדַס

מָתוֹק מִדְּבַשׁ

אֶתְרוֹג בִּשְׁמָאלָם וְלוּלָב בִּימִינָם, **חָמָאן כֻּלְּהוּ דְּיִשְׂרָאֵל רְשִׁימִין בִּרְשִׁימִין דְּמַלְכָּא קַדִּישָׁא** וְכָל הָעוֹלָם רוֹאִים שֶׁיִּשְׂרָאֵל הֵם רְשׁוּמִים וּמְסֻמָּנִים בִּרְשִׁימוֹת הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, **פָּתְחֵי וְאָמְרֵי** פּוֹתְחִים וְאוֹמְרִים בְּשִׁבְחָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל **אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ** אַשְׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נָתַן לָהֶם תּוֹרַת אֱמֶת, **אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיהו״ה אלהי״ו** וְאַשְׁרֵיהֶם שֶׁה׳ הוּא אלהיה״ם אֲשֶׁר בְּיָדוֹ לְהַשְׁפִּיעַ טוֹבָה מְרֻבָּה בִּגְמוּל מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים.

עַד כָּאן חֶדְוָותָא דִכלָּא עַד יוֹם אַחֲרוֹן שֶׁל סֻכּוֹת הוּא שִׂמְחַת כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם, דְּהַיְינוּ **חֶדְוָותָא דְאוּשְׁפִּיזִין** שִׂמְחַת הָאוּשְׁפִּיזִין, **וַאֲפִילּוּ אוּמּוֹת הָעוֹלָם חָדָאן בְּחֶדְוָותָא וּמִתְבָּרְכִין מִינָּן** (ס״ג סרמ״ק וְהַנָּ"מ) וַאֲפִלּוּ אֻמּוֹת הָעוֹלָם שְׂמֵחִים בְּשִׂמְחַת יִשְׂרָאֵל וּמִתְבָּרְכִים מִבִּרְכָתֵנוּ, **וְעַל דָּא מַקְרְבִין קָרְבָּנִין בְּכָל יוֹמָא עֲלַייְהוּ לַאֲטָלָא עֲלַייְהוּ שְׁלָם וְיִתְבָּרְכוּן מִינָּן** וְעַל כֵּן מַקְרִיבִים בְּכָל יוֹם קָרְבָּנוֹת שֶׁל שִׁבְעִים פָּרִים הֶחָג בִּשְׁבִילָם כְּדֵי לָשִׂים עֲלֵיהֶם שָׁלוֹם וְשֶׁיִּתְבָּרְכוּ עַל יָדֵינוּ.

מַאֲמָר ״הִתְעוֹרְרוּת הַשִּׂמְחָה בָּעֲלְיוֹנִים״ מבואר בו דבר חזוק הכח שבמצות נטילת ארבעת המינים והנענועים בהם, שעל ידי כונת המצוה מעוררים את השמחה בהשורש שהוא השם הוי״ה שארבעת המינים אחוזים בו.

(מקור הממאמר בזהר פרשת ויחי דף רכ ע״ב ובניאוריו כרך ד עמ׳ תלח)

אִית מְנַייְהוּ דַּאֲחִידָן בִּשְׁמָא קַדִּישָׁא יֵשׁ צְמָחִים שֶׁאֲחוּזִים בַּשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ הוי״ה בָּרוּךְ הוּא, **כְּגוֹן לוּלָב וְאֶתְרוֹג הֲדַס וַעֲרָבָה** שֶׁבָּהֶם מְקַיְּמִים מִצְוֹת

וַעֲרָבָה, דְּכֻלְּהוּ אֲחִידָן בִּשְׁמָא קַדִּישָׁא לְעֵילָּא, וְעַל דָּא תָּנֵינַן לְאַחָדָא לוֹן וּלְמֶעְבַּד בְּהוּ עוֹבָדָא, בְּגִין לְאַתְעָרָא חֶדְוָה דְּאָחִיד בֵּיהּ.

וְעַל דָּא תָּנֵינַן בְּמִלִּין וְעוֹבָדָא בָּעַיְין לְאַחָזָאָה מִלָּה, בְּגִין לְאַתְעָרָא מִלָּה אַחֲרָא, הָדָא הוּא דִּכְתִיב, כֹּל הַנִּקְרָא בִשְׁמִי וְלִכְבוֹדִי (בְּרָאתִיו), **לְאַתְעָרָא יְקָרִי. בְּרָאתִיו, לְיַיחָדָא לִי. יְצַרְתִּיו, לְמֶעְבַּד בֵּיהּ עוֹבָדָא** (נ״א חֵילָא). **אַף עֲשִׂיתִיו לְאַתְעָרָא בֵּיהּ חֵילָא דִּלְעֵילָּא.**

מָתוֹק מִדְּבַשׁ

נְטִילַת לוּלָב, **דְּכֻלְּהוּ אֲחִידָן בִּשְׁמָא קַדִּישָׁא לְעֵילָּא** שֶׁכֻּלָּם אֲחוּזִים בַּשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ לְמַעְלָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הָאֲרִיזַ״ל (בְּשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת בִּדְרוּשׁ הַלּוּלָב) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ, אַרְבָּעָה מִינִים שֶׁבַּלּוּלָב הֵם רוֹמְזִים אֶל אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת הוי״ה שֶׁבִּבְחִינַת הַתִּפְאֶרֶת, יו״ד חֶסֶד גְּבוּרָה תִּפְאֶרֶת וְהֵם שְׁלֹשָׁה הֲדַסִּים, ה״ה נֶצַח וְהוֹד וְהֵם שְׁנֵי עַרְבֵי נַחַל, ו״ו יְסוֹד וְהוּא הַלּוּלָב, ה״ה אַחֲרוֹנָה אֶתְרוֹג וְהִיא הַמַּלְכוּת שֶׁבּוֹ, שֶׁהִיא הָעֲטָרָה שֶׁבְּיְסוֹד הַנִּקְרָא רֹאשׁ צַדִּיק. (ס״ג 36ס״ל) **וְעַל דָּא בָּעֵינָן לְאַחָדָא לוֹן** וְעַל כֵּן צְרִיכִים לְהַזְהֵר לְאַחֲדָם, כְּדֵי שֶׁעַל יְדֵי זֶה יִתְחַבְּרוּ אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֵׁם הוי״ה, **וּלְמֶעְבַּד בְּהוּ עוֹבָדָא** וְלַעֲשׂוֹת בָּהֶם מַעֲשֶׂה מִצְוֹת הַנַּעֲנוּעִים, **בְּגִין לְאַתְעָרָא הַהוּא חֶדְוָה דְּאָחִיד בֵּיהּ** (ס״ג תרמ״ק) כְּדֵי לְעוֹרֵר עַל יְדֵי כָּוָּנַת הַמִּצְוָה אֶת שֹׁרֶשׁ הָעֶלְיוֹן שֶׁהוּא הַשֵּׁם הוי״ה שֶׁאֵלּוּ הָאַרְבָּעָה מִינִים אֲחוּזִים בּוֹ.

וְעַל דָּא תָּנֵינַן וְעַל זֶה לָמַדְנוּ שֶׁכָּל מִצְוֹת עֲשִׂין **בְּמִלִּין וּבְעוֹבָדָא בַּעְיָא לְאַחָזָאָה מִלָּה** בְּדִבּוּר שֶׁל בְּרָכַת הַמִּצְוָה וּבְמַעֲשֶׂה הַמִּצְוָה צָרִיךְ לְהַרְאוֹת מַהוּ הַמִּצְוָה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה, **בְּגִין לְאַתְעָרָא מִלָּה אַחֲרָא** כְּדֵי לְעוֹרֵר עַל יְדֵי זֶה דָּבָר אַחֵר שֶׁכְּנֶגְדּוֹ בְּשָׁרְשׁוֹ הָעֶלְיוֹן, **הָדָא הוּא דִּכְתִיב כֹּל הַנִּקְרָא בִשְׁמִי, לְאַתְעָרָא יְקָרִי** (ס״ג תל״ט) כָּל הַנִּבְרָאִים שֶׁנִּקְרָאִים בִּשְׁמִי, הֵם כְּדֵי לְעוֹרֵר אֶת כְּבוֹדִי בְּשָׁרְשׁ הָעֶלְיוֹן כְּגוֹן הָאַרְבָּעָה מִינִים הַמְּשֹׁרָשִׁים בְּשֵׁם הוי״ה, **בְּרָאתִיו, לְיַיחָדָא לִי** בָּרָאתִי אוֹתָם כְּדֵי לְיַחֵד אֶת שְׁמִי בְּכַוָּנַת קִיּוּם הַמִּצְוֹת, **יְצַרְתִּיו, לְמֶעְבַּד בֵּיהּ עוֹבָדָא** יְצַרְתִּי אוֹתָם כְּדֵי לַעֲשׂוֹת בָּהֶם מַעֲשֶׂה הַמִּצְוָה, **אַף עֲשִׂיתִיו, לְאַתְעָרָא בֵּיהּ חֵילָא דִּלְעֵילָּא** אַף עָשִׂיתִי אוֹתָם כְּדֵי לְעוֹרֵר עַל יָדָם כֹּחָם הָעֶלְיוֹן שֶׁבָּאֲצִילוּת.

הַשְׁמָחָה מַמְשִׁיכָה הַשְׁרָאַת הַשְּׁכִינָה

חָמֵינַן דְּשְׁכִינְתָּא לָא שַׁרְיָא בַּאֲתַר עֲצִיבוּ אֶלָּא בַּאֲתַר דְּאִית בֵּיהּ חֶדְוָה, אִי חֶדְוָה לֵית בֵּיהּ לָא שַׁרְיָא שְׁכִינְתָּא בְּהַהוּא אֲתַר, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (מ״ג ג טו) **וְעַתָּה קְחוּ לִי מְנַגֵּן, וְהָיָה כְּנַגֵּן הַמְנַגֵּן וַתְּהִי עָלָיו יַד יהו״ה, דְּהָא שְׁכִינְתָּא וַדַּאי לָא שַׁרְיָא בַּאֲתַר עֲצִיבוּ.**

מָתוֹק מִדְּבַשׁ

מַאֲמָר ״הַשְׁמָחָה מַמְשִׁיכָה הַשְׁרָאַת הַשְּׁכִינָה״ יבואר בו שכל ענין השראת השכינה אינה יכולה להתקיים אלא ע״י ביטול המחשבות המביאות את העצבות בלב, והמשכת מדת השמחה בפנימיות הלב והנפש.

(מקור סמ״מר מהר״ח פרסם ויסב דף קפ ע״ב ובביאורינו כרך ד עמ׳ טו-טז)

חָמֵינַן דְּשְׁכִינְתָּא לָא שַׁרְיָא בַּאֲתַר עֲצִיבוּ אֶלָּא בַּאֲתַר דְּאִית בֵּיהּ חֶדְוָה רָאִינוּ שֶׁהַשְׁכִינָה אֵינָהּ שׁוֹרָה בְּמָקוֹם שֶׁל עַצְבוּת אֶלָּא בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ שִׂמְחָה (עֵין מִשְׁפָּט שָׁפָ״ח דַּף ל עַמּוּד ג), וְאִם כֵּן **אִי חֶדְוָה לֵית בֵּיהּ לָא שַׁרְיָא שְׁכִינְתָּא בְּהַהוּא אֲתַר** אִם אֵין שִׂמְחָה לְצַדִּיק זֶה עַל יְדֵי יִסּוּרָיו הֲרֵי אֵין הַשְׁכִינָה שׁוֹרָה עִמּוֹ, **כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר** אֵצֶל אֱלִישָׁע הַנָּבִיא **וְעַתָּה קְחוּ לִי מְנַגֵּן** לְשַׂמְּחֵנִי, כִּי נִסְתַּלְּקָה מִמֶּנּוּ הַשְׁכִינָה לְפִי שֶׁכָּעַס עַל יְהוֹרָם, **וְהָיָה כְּנַגֵּן הַמְנַגֵּן** וְכַאֲשֶׁר הַמְנַגֵּן הִתְחִיל לְנַגֵּן, מִיָּד **וַתְּהִי עָלָיו יַד יהו״ה** שָׁרְתָה עָלָיו רוּחַ הַנְּבוּאָה, הֲרֵי אָנוּ רוֹאִים שֶׁכְּשֶׁאֱלִישָׁע הַנָּבִיא רָצָה לְהַמְשִׁיךְ עָלָיו הַשְׁרָאַת הַשְּׁכִינָה אָמַר לְהָבִיא מְנַגֵּן כְּדֵי לְשַׂמְּחוֹ שֶׁתִּשְׁרֶה עָלָיו הַשְּׁכִינָה, **דְּהָא שְׁכִינְתָּא וַדַּאי לָא שַׁרְיָא בַּאֲתַר עֲצִיבוּ** כִּי הַשְּׁכִינָה וַדַּאי אֵינָהּ שׁוֹרָה בְּמָקוֹם עַצְבוּת, לָכֵן עַל יְדֵי הַשִּׂמְחָה שָׁרְתָה עָלָיו הַשְּׁכִינָה.

גְּדֹל הָאַהֲבָה בְּשִׂמְחַת נִסּוּךְ הַמַּיִם

מַיִם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאַהֲבָה, אֵלֵּין אִינּוּן מַיִם דִּי מְנַסְּכֵי יִשְׂרָאֵל בַּחַג בְּחֶדְוָה וּבְרִחִימוּ דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דִּכְתִיב (ישעיה יב ג) **וּשְׁאַבְתֶּם מַיִם בְּשָׂשׂוֹן. וּנְהָרוֹת לֹא יִשְׁטְפוּהָ, אִלֵּין אִינּוּן נַהֲרֵי דַּאֲפַרְסְמוֹנָא דַּכְיָא, דְּכֻלְּהוּ דָּבְקֵי וּמִתְקַשְּׁרֵי בִּרְחִימוּ דָּא.**

מָתוֹק מִדְּבַשׁ

מַאֲמָר "גְּדֹל הָאַהֲבָה בְּשִׂמְחַת נִסּוּךְ הַמַּיִם" בו מובא לפנינו דבר התגלות עוצם האהבה בין ישראל לאביהם שבשמים בעת שמחת מצות ניסוך המים בחג, ואכן בין ריבוי הארות והמשכת החסדים המתגלים בחג הסוכות, ניכרת האהבה העזה בינם לבין קונם.

(מקור הממאמר מהסר פרשת פנחס דף רנט ע"ג ובניעוריו כרך יד עמ' תרכד)

מַיִם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאַהֲבָה, אֵלֵּין אִינּוּן מַיִם דִּי מְנַסְּכֵי יִשְׂרָאֵל בַּחַג בְּחֶדְוָה וּבְרִחִימוּ דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִלּוּ הֵם הַמַּיִם שֶׁיִּשְׂרָאֵל מְנַסְּכִים בְּשִׂמְחָה וּבְאַהֲבַת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, **דִּכְתִיב** שֶׁעַל זֶה נֶאֱמַר **וּשְׁאַבְתֶּם מַיִם בְּשָׂשׂוֹן.** וּמַה שֶּׁכָּתוּב **וּנְהָרוֹת לֹא יִשְׁטְפוּהָ, אֵלֵּין אִינּוּן נַהֲרֵי דַּאֲפַרְסְמוֹנָא דַּכְיָא** אִלּוּ הֵם נְהָרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן אֲפַרְסְמוֹן טָהוֹר, **דְּכֻלְּהוּ דָּבְקֵי וּמִתְקַשְּׁרֵי בִּרְחִימוּ דָּא** שֶׁכֻּלָּם דְּבֵקִים וּמִתְקַשְּׁרִים בָּאַהֲבָה הַזּוֹ, וְהִנֵּה אֲפַרְסְמוֹן טָהוֹר הוּא הֶאָרוֹת הַחֲסָדִים שֶׁל אִמָּא [בְּחִינַת הַבִּינָה] הַנִּמְשָׁכִים בְּחַג הַסֻּכּוֹת, וְשִׁעוּר הַפָּתוּב, מַיִם רַבִּים שֶׁמְּנַסְּכִים בֶּחָג, וּנְהָרוֹת, שֶׁהֵם נַהֲרֵי אֲפַרְסְמוֹן טָהוֹר, לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאַהֲבָה שֶׁבֵּין יִשְׂרָאֵל לַאֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם, שֶׁלֹּא תֹּאמַר כִּי מֵרִבּוּי הֶאָרוֹת הַמִּתְגַּלִּים בֶּחָג אֵינָהּ נִכֶּרֶת אַהֲבָתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל לַאֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם, קָא מַשְׁמַע לָן שָׁמַיִם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאַהֲבָה.

שִׁמְחַת בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה רוֹמֵז עַל בְּטוּל הַס״א וְהִתְגַּלּוּת הַקְּדוּשָׁה לֶעָתִיד

וַחֲסִידֵי וְצַדִּיקֵי חָדָן בְּהַאי הִלּוּלָא, בְּגִין דִּרְמִיזָא לְהַהוּא טִיבוּ דְּזַמִּין קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמֶעְבַּד, כַּד יַעֲבַר קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סְאִיבוּ מֵאַרְעָא [וכו׳].

וְתָא חֲזֵי, הִלֵּל הַגָּדוֹל כַּד הֲוָה חָדֵי בְּהַאי הִלּוּלָא אָמַר, אִם אֲנִי כָּאן, הַכֹּל כָּאן, וְאִם אֵין אֲנִי כָּאן, מִי כָּאן. הֲוָה רָמִיז וְאָמַר אִי שְׁכִינְתָּא דְּאִקְרֵי אֲנִי שַׁרְיָא כָּאן, הַכֹּל כָּאן, הַהוּא

מָתוֹק מִדְּבַשׁ

מַאֲמָר ״שִׁמְחַת בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה רוֹמֵז עַל בְּטוּל הַס״א וְהִתְגַּלּוּת הַקְּדוּשָׁה לֶעָתִיד״ בו נתגלה סוד הקדושה שבשמחת בית השואבה כמארז״ל שמשם שואבין רוח הקודש, ונראה לעין הזוכה לראות את דבר ביטול הסט״א וגילוי אור הקדושה בעולם בקרוב ובמהרה בימינו אמן.

(מקור סמאמר נכתך הסמטות הזהר ח״ג סימן כה דף רסג ע״ב)

וַחֲסִידֵי וְצַדִּיקֵי חָדָן בְּהַאי הִלּוּלָא וְהַחֲסִידִים וְהַצַּדִּיקִים הָיוּ שְׂמֵחִים בְּשִׂמְחַת בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה, **בְּגִין דִּרְמִיזָא לְהַהוּא טִיבוּ דְּזַמִּין קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמֶעְבַּד** לְפִי שֶׁרוֹמֵז לְאוֹתוֹ הַטּוֹב וְהַחֶסֶד שֶׁעָתִיד הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לַעֲשׂוֹת לְיִשְׂרָאֵל, **כַּד יַעֲבַר קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סְאִיבוּ מֵאַרְעָא** כַּאֲשֶׁר יַעֲבִיר וִיבַטֵּל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֶת הַטֻּמְאָה מִן הָאָרֶץ [וכו׳].

וְתָא חֲזֵי בֹּא וּרְאֵה, **הִלֵּל הַגָּדוֹל כַּד הֲוָה חָדֵי בְּהַאי הִלּוּלָא** הִלֵּל הַגָּדוֹל כְּשֶׁהָיָה שָׂמֵחַ בְּשִׂמְחַת בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה **אָמַר, אִם אֲנִי כָּאן, הַכֹּל כָּאן, וְאִם אֵין אֲנִי כָּאן, מִי כָּאן,** וּמְפָרֵשׁ **הֲוָה רָמִיז וְאָמַר אִי שְׁכִינְתָּא דְּאִקְרֵי אֲנִי שַׁרְיָא כָּאן** הִלֵּל הָיָה רוֹמֵז וְאָמַר אִם הַשְּׁכִינָה הַנִּקְרֵאת ״אֲנִי״ שׁוֹרָה כָּאן, אָז **ה״כֹּל״ כָּאן** דְּהַיְינוּ **הַהוּא אַתְרָא דְּאִקְרֵי כֹּל דְּאָתֵי לְאִזְדַּוְּוגָא בֵּהּ** זֶה הַמָּקוֹם

אַתְרָא דְּאִקְרֵי כֹּל דְּאָתֵי לְאִזְדַּוְּוגָא בָּהּ. וְאִם אֵין אֲנִי כָּאן, מִי כָּאן, דְּהָא לָא חֲשִׁיבָא טִיבוּ שְׁלֵימָא, בְּגִין דִּשְׁכִינְתָּא לָא שַׁרְיָא בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא.

אֲבָל כַּד יִשְׁתְּלְמוּ אִינּוּן פָּרִים, כְּדֵין כְּתִיב (ישעיה יב ג) **וּשְׁאַבְתֶּם מַיִם בְּשָׂשׂוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה, מַאן אִינּוּן, שִׁית מַעְיְנֵי דְּאִינּוּן מְרִיקִין בְּהַאי יְשׁוּעָה, וּכְדֵין עָלְמָא כּוּלֵּיהּ בְּחֶדְוָה, בְּגִין דְּנַפְקָא שְׁכִינְתָּא מִבֵּין הַהוּא סָאִיבוּ דִּשְׁאָר עַמִּין.**

מָתוֹק מִדְּבַשׁ

הַנִּקְרָא "כֹּל" שֶׁהוּא הַיְסוֹד שֶׁבָּא לְהִזְדַּוֵּג עִמָּהּ, **וְאִם אֵין אֲנִי כָּאן** אִם אֵין יִחוּד עִם הַמַּלְכוּת [הַשְּׁכִינָה], **מִי כָּאן** פֵּרוּשׁ **דְּהָא לָא חֲשִׁיבָא טִיבוּ שְׁלֵימָא** שֶׁאֵין אֵינוֹ נֶחְשָׁב טוֹבָה שְׁלֵמָה **בְּגִין דִּשְׁכִינְתָּא לָא שַׁרְיָא בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא** לְפִי שֶׁבִּזְמַן שֶׁאֵין יִחוּד, אֵין הַשְּׁכִינָה שׁוֹרָה בָּאָרֶץ הַקְּדוֹשָׁה.

אֲבָל כַּד יִשְׁתְּלְמוּ אִינּוּן פָּרִים אֲבָל כְּשֶׁתִּשְׁלַם הַקְּרֻבַת הַשִּׁבְעִים פָּרִים שֶׁהִקְרִיבוּ כְּנֶגֶד שִׁבְעִים הָאֻמּוֹת, **כְּדֵין כְּתִיב** אָז כָּתוּב **וּשְׁאַבְתֶּם מַיִם בְּשָׂשׂוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה, מַאן אִינּוּן** מִי הֵם מַעְיְנֵי הַיְשׁוּעָה, וְאָמַר **שִׁית מַעְיְנֵי דְּאִינּוּן מְרִיקִין בְּהַאי יְשׁוּעָה** שִׁשָּׁה מַעְיָנוֹת שֶׁל הַשֵּׁשׁ סְפִירוֹת שְׁבִּבְחִינַת הַתִּפְאֶרֶת, שֶׁהֵם מוֹרִיקִים וּמַמְשִׁיכִים שֶׁפַע מַיִם חַיִּים בְּאוֹתָהּ הַיְשׁוּעָה, שֶׁהִיא הַמַּלְכוּת [הַשְּׁכִינָה], **וּכְדֵין עָלְמָא כּוּלֵּיהּ בְּחֶדְוָה** וְאָז כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ הוּא בְּשִׂמְחָה, **בְּגִין דְּנַפְקָא שְׁכִינְתָּא מִבֵּין הַהוּא סָאִיבוּ דִּשְׁאָר עַמִּין** לְפִי שֶׁיָּצְאָה הַשְּׁכִינָה מִבֵּין הַטֻּמְאָה שֶׁל שְׁאָר הָעַמִּים.

יוֹם בִּיאַת הַמָּשִׁיחַ יִקָּרֵא חַג הָאָסִיף

וּבְהַהוּא יוֹמָא יֵיתֵי מַלְכָּא מְשִׁיחָא וְיִתְקְרֵי (צח לד כג) **חַג הָאָסִיף, דְּיַכְנִישׁ קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בֵּיהּ גָּלוּתָא דְּעַמֵּיהּ, הָדָא הוּא דִּכְתִיב** (ישעיה יט יט) **וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יוֹסִיף אדנ״י שֵׁנִית יָדוֹ לִקְנוֹת אֶת שְׁאָר עַמּוֹ, וְיִתְקְרֵי חַג הָאֲסִפוֹת, דְּכֻלְּהוּ שִׁבְעָה דַּרְגִין חַפְיָין עַל יִשְׂרָאֵל כְּסוּפָּה.**

מָתוֹק מִדְּבָשׁ

מַאֲמָר ״יוֹם בִּיאַת הַמָּשִׁיחַ יִקָּרֵא חַג הָאָסִיף״ בו מבואר שיום התגלות מלך המשיח ועת קיבוץ גלויות יקרא **חג הסוכות** כאשר שבעת הספירות והמדרגות העליונות יגינו ויכסו על ישראל כסוכה יה״ר שנזכה לזה במהרה בימינו.

(מקור המאמר בכתב הצמצום הזהר ח״ג סימן כה דף רפג ע״ג)

וּבְהַהוּא יוֹמָא יֵיתֵי מַלְכָּא מְשִׁיחָא וּבְאוֹתוֹ הַיּוֹם דְּהַיְינוּ בָּאֳלֶף הַשִּׁשִּׁי יָבֹא מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ, **וְיִתְקְרֵי** וְיִקָּרֵא **חַג הָאָסִיף** מֵהַטַּעַם **דְּיַכְנִישׁ קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בֵּיהּ גָּלוּתָא דְּעַמֵּיהּ** שֶׁיֶּאֱסֹף וְיַקְבֵּץ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֶת עַמּוֹ מִן הַגָּלוּת, **הָדָא הוּא דִּכְתִיב** זֶהוּ שֶׁכָּתוּב **וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא** שֶׁל בִּיאַת הַמָּשִׁיחַ, **יוֹסִיף אדנ״י שֵׁנִית יָדוֹ לִקְנוֹת אֶת שְׁאָר עַמּוֹ** כִּי מֵאָז קָנָה אֶת יִשְׂרָאֵל מִבֵּית עֲבָדִים מִיַּד מִצְרַיִם, וְעַתָּה יוֹסִיף ה׳ שֵׁנִית יָדוֹ לִקְנוֹת אֶת הַנִּשְׁאָרִים בַּגּוֹלָה, וְכָתוּב אַחַר כָּךְ ״וְנָשָׂא נֵס לַגּוֹיִם וְאָסַף נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל, וּנְפֻצוֹת יְהוּדָה יְקַבֵּץ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ״, **וְיִתְקְרֵי** וְאָז יִקָּרֵא **חַג הָאֲסִפוֹת** מֵהַטַּעַם **דְּכֻלְּהוּ שִׁבְעָה דַּרְגִין חַפְיָין עַל יִשְׂרָאֵל כְּסוּפָּה** שֶׁכָּל שִׁבְעַ הַמַּדְרֵגוֹת וְהַסְּפִירוֹת יְחַפּוּ וְיכַסּוּ עַל יִשְׂרָאֵל כְּסֻכָּה.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל!

עם הפירוש הנפלא 'מתוק מדבש'!

הזוהר הקדוש
עם פירוש
מתוק מדבש
23 כרכים
המאורים
3 מודפסים

הפירוש הנפלא שנתקבל בכל תפוצות ישראל

'מתוק מדבש' פותח את אור הזוהר הקדוש
לכל אחד מישראל, באופן שווה לכל נפש!

הבא את ברכת רשב"י אליך הביתה!

בית הדפוס
מתוק מדבש
להשגת ספרי
הוצאתנו
ירושלים

עכשיו זה בהישג יד >

התקשר למוקד **1800.350.330**